

JAARREKENING 2011

De samenstelling van de jaarrekening is als volgt:

- Geconsolideerde balans per 31 december 2011
- Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het jaar 2011
- Geconsolideerd overzicht gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het jaar 2011
- Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het jaar 2011
- Geconsolideerd kasstroomoverzicht over het jaar 2011
- Algemene toelichting
- Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2011
- Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het jaar 2011
- Enkelvoudige balans per 31 december 2011
- Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over het jaar 2011
- Enkelvoudig mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het jaar 2011
- Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2011
- Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over het jaar 2011

Aan de jaarrekening zijn toegevoegd:

- Overige gegevens
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

(x EURO 1.000)

Activa	Noot	2011	2010
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	2.388.451	2.292.238
Immateriële activa	2	76.496	63.246
Deelnemingen	3	12.611	11.229
Financiële activa	4	375.285	375.384
Latente belastingvordering	5	50.698	36.914
Overige vorderingen	6	11.284	11.412
Totaal vaste activa		2.914.825	2.790.423
Vlottende activa			
<i>Vorraden</i>	7	4.016	4.721
<i>Vorderingen</i>			
Debiteuren en overige vorderingen	8	167.522	113.365
Onderhanden werk	9	1.092	9.013
Financiële activa	4	24.000	-
Vorderingen op verbonden partijen	34	540.678	2.336
<i>Totaal vorderingen</i>		<i>733.292</i>	<i>124.714</i>
<i>Liquide middelen (exclusief schulden aan financiële instellingen)</i>			
Zekerheidstellingen		36.473	42.281
Tegoeden op bankrekeningen		6.143	30.541
<i>Totaal liquide middelen (exclusief schulden aan financiële instellingen)</i>	10	<i>42.616</i>	<i>72.822</i>
<i>Vaste activa aangehouden voor verkoop</i>	11	<i>4.411</i>	<i>-</i>
Totaal vlottende activa		784.335	202.257
Totaal activa		3.699.160	2.992.680

In het activatotaal is een bedrag van EUR 366,3 miljoen (2010: EUR 402,4 miljoen) opgenomen betrekking hebbend op middelen die niet vrij ter beschikking staan aan TenneT TSO.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

(x EURO 1.000)

Eigen vermogen en verplichtingen	Noot	2011	2010
Eigen vermogen	12		
Aandelenkapitaal		100.000	100.000
Agioreserve		1.012.370	412.370
Algemene reserve		141.711	21.348
Totaal eigen vermogen		1.254.081	533.718
Langlopende verplichtingen			
Investeringsbijdragen	13	313.094	317.858
Veilinggelden	14	376.543	319.056
Voorzieningen	15	18.811	17.044
Schulden aan groepsmaatschappijen	16	1.490.000	1.475.000
Overige schulden	17	1.415	-
Totaal langlopende verplichtingen		2.199.863	2.128.958
Kortlopende verplichtingen			
Schulden aan groepsmaatschappijen	16	2.544	58.129
Investeringsbijdragen	13	11.225	11.910
Te verrekenen in tarieven	18	32.029	37.006
Voorzieningen	15	2.516	2.120
Schulden aan financiële instellingen	19	-	30.001
Zekerheidstellingen	20	36.473	42.281
Onderhanden werk	9	942	2.280
Crediteuren en overige schulden	21	159.487	146.277
Totaal kortlopende verplichtingen		245.216	330.004
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		3.699.160	2.992.680

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

	Noot	2011	2010
<i>Netto-omzet</i>	22	659.679	510.149
<i>Overige opbrengsten</i>	13	11.584	11.901
Totaal opbrengsten		671.263	522.050
<i>Bedrijfslasten</i>			
Kosten energie en vermogen	23	168.135	153.847
Kosten transportnetten en systemen	24	74.178	49.040
Personeelskosten	25	56.379	53.988
Afschrijvingen op activa	26	128.577	111.794
Bijzondere waardevermindering op activa	26	-	134.400
Terugneming bijzondere waardevermindering op activa	26	-2.468	-3.024
Overige verliezen / (winsten) - netto	27	-9.269	-
Overige bedrijfskosten	28	47.243	63.579
Totaal bedrijfslasten		462.775	563.624
Bedrijfsresultaat		208.488	-41.574
<i>Financieringsbaten</i>	29	17.748	19.057
<i>Financieringslasten</i>	29	67.572	66.548
Financieringsresultaat		-49.824	-47.491
Resultaat voor belasting		158.664	-89.065
<i>Belasting</i>	30	-39.748	21.877
<i>Aandeel in het resultaat van deelnemingen</i>	31	1.447	991
Resultaat na belasting		120.363	-66.197
Toekomend aan:			
Aandeelhouders		120.363	-66.197
		120.363	-66.197

GECONSOLIDEERD OVERZICHT GEREALISEERDE EN ONGEREALISEERDE RESULTATEN OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

	2011	2010
Resultaat na belasting	120.363	-66.197
Totaal overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten na belastingen	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	120.363	-66.197
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	120.363	-66.197
Toekomend aan:		
Aandeelhouders	120.363	-66.197
	120.363	-66.197

GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

	Toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap			Totaal
	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agioreserve	Algemene reserve	
Stand per 1 januari 2010	100.000	412.370	105.545	617.915
Resultaat na belasting				
Resultaat na belasting 2010	-	-	-66.197	-66.197
Totaal overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2010 na belasting	-	-	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-66.197	-66.197
Transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen				
Dividend 2009 TenneT TSO B.V.	-	-	-18.000	-18.000
Totaal transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-	-	-18.000	-18.000
Stand per 1 januari 2011	100.000	412.370	21.348	533.718
Resultaat na belasting				
Resultaat na belasting 2011	-	-	120.363	120.363
Totaal overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2011 na belasting	-	-	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	120.363	120.363
Transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen				
Agiostaking TenneT Holding B.V.	-	600.000	-	600.000
Totaal transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-	600.000	-	600.000
Stand per 31 december 2011	100.000	1.012.370	141.711	1.254.081

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

	2011	2010
<i>Operationele kasstroom</i>		
Bedrijfsresultaat voor rente en belastingen (EBIT) *)	239.941	-15.390
Betaalde rente	-66.063	-69.217
Ontvangen rente	-	-5.614
Betaalde vennootschapsbelasting	-	9.465
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	126.109	243.170
Voorzieningen	2.163	-12.221
	302.150	150.193
<i>Mutaties werkkapitaal</i>		
Vorraden	705	-315
Vorderingen	-298.233	21.361
Schulden	-55.844	6.045
	-353.372	27.091
Kasstroom uit operationele activiteiten	-51.222	177.284
<i>Investeringskasstroom</i>		
Investerings (im)materiële vaste activa	-252.636	-265.002
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	12.653	-
Aankoop deposito's	-48.000	-
Aflossing deposito's	24.000	42.000
Verwerving deelneming TenneT TSO Duitsland B.V.	-	-375.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-263.983	-598.002
<i>Financieringskasstroom</i>		
Nieuwe langlopende leningen	15.000	531.338
Aflossing langlopende leningen	-	-189.000
Nieuwe kortlopende leningen	-	56.059
Storting agio reserve door aandeelhouder	300.000	-
Uitbetaald dividend	-	-18.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	315.000	380.397
Mutatie liquide middelen	-205	-40.321
Liquide middelen inclusief schulden aan financiële instellingen per 31 december	42.616	42.821
Liquide middelen inclusief schulden aan financiële instellingen per 1 januari	42.821	83.142
	-205	-40.321

*) Het bedrijfsresultaat vóór rente en belastingen (EBIT) bestaat uit het resultaat na belasting (2011: EUR 120,4 miljoen; 2010: EUR 66,2 miljoen negatief), vermeerderd met de financieringslasten exclusief rente op voorzieningen (2011: EUR 66,0 miljoen; 2010: EUR 65,9 miljoen), verminderd met de overige rentebaten (2011: nihil; 2010: EUR 5,6 miljoen), vermeerderd met de direct verschuldigde vennootschapsbelasting (2011: EUR 53,5 miljoen; 2010: een vordering van EUR 9,5 miljoen).

Een herleiding van de liquide middelen zoals opgenomen in de balans en de liquide middelen zoals opgenomen in het kasstroomoverzicht is opgenomen in noot 10.

ALGEMENE TOELICHTING

---

1 Aard van de bedrijfsactiviteiten

TenneT TSO B.V. verzorgt transport- en systeemdiensten, de aanleg, exploitatie en beheer van transportnetten, faciliteert de marktwerking op het gebied van energie en milieu en verhuurt telecommunicatie infrastructuur.

TenneT TSO B.V. is aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

TenneT TSO B.V. exploiteert daartoe Nederlandse netten die bestemd zijn voor transport van elektriciteit, alsmede de landgrensoverschrijdende netten op een spanningsniveau van 110 kV of hoger. De 220 kV en 380 kV-netten waren reeds in eigendom van TenneT. In de loop van 2009 zijn de 110 kV en 150 kV-netten, met uitzondering van de Eneco-netten en die waarop cross-border leases overeenkomsten rusten ook in eigendom van TenneT gekomen. Voorts faciliteert TenneT TSO B.V. de markt door het handhaven van de energiebalans en het waarmerken van milieuvriendelijk geproduceerde elektriciteit.

De kaders waarbinnen TenneT TSO B.V. haar activiteiten uitvoert zijn vastgelegd in wet- en regelgeving van het ministerie van Economische Zaken en de Energiekamer. Dit betreft met name de Nederlandse Elektriciteitswet 1998 en de nadere uitwerking daarvan in de Technische codes (Meet-, Systeem-, Informatie- en Netcode) en de Tarieencode van de Energiekamer.

TenneT TSO B.V. ontvangt als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet bij de uitvoering van de wettelijke taken liquide middelen. Deze middelen zijn ondergebracht in Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.

Daarnaast hebben TenneT TSO B.V. en Liander B.V. in juli 2011 Reddyn B.V. opgericht. Dit is een gemeenschappelijk dienstverlener welke exclusief voor TenneT TSO B.V. en Liander B.V. diensten verricht. TenneT TSO B.V. en Liander B.V. hebben beide een 50% belang in Reddyn B.V. Reddyn B.V. verzorgt de bouw, het beheer, het onderhoud en dienstverlening bij storingen voor de hoogspanning en (complexe) middenspanning activa van de huidige en voormalige (110/150 kV) Liander netten.

Het volledige geplaatste aandelenkapitaal in TenneT TSO B.V. wordt gehouden door TenneT Holding B.V. De uiteindelijke aandeelhouder is de Staat der Nederlanden.

TenneT TSO B.V. is gevestigd in Arnhem.

2 Samenvatting van verslaggevinggrondslagen

2.1 Algemene toelichting

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Commissie.

De jaarrekening is opgesteld onder de historische kostenconventie met uitzondering van de derivatieve financiële instrumenten en minderheidsdeelnemingen die op reële waarde zijn gewaardeerd.

Het opstellen van de jaarrekening onder IFRS vereist het gebruik van bepaalde belangrijke schattingen en beoordelingen. Het vereist ook dat het management inschattingen maakt wanneer het de grondslagen voor financiële verslaggeving van de groep toepast. De gebieden in de jaarrekening waar verhoogd gebruik wordt gemaakt van inschattingen dan wel die complexer zijn, alsmede de gebieden waar schattingen en veronderstellingen van wezenlijke invloed zijn op de geconsolideerde jaarrekening worden uiteengezet in hoofdstuk 4.

2.2 Nieuwe en gewijzigde standaarden toegepast door de groep

Uitgegeven nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties die van toepassing zijn in het boekjaar 2011

IAS 24 'Related Party Disclosures' is aangepast. De aanpassing verduidelijkt de definitie van een verbonden partij en vereenvoudigt de toelichtingvereisten voor entiteiten waarover zeggenschap of gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend door de overheid of waarbij de overheid een belang heeft dat invloed van betekenis heeft. TenneT past deze aangepaste standaard reeds toe.

Er zijn geen nieuwe IFRS-standaarden of IFRIC interpretaties uitgegeven die voor de eerste maal van toepassing zijn in het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2011 die een materieel effect hebben op de groep.

Uitgegeven nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties die nog niet van toepassing zijn in het boekjaar dat begint op 1 januari 2011 en die niet vervroegd zijn toegepast

IFRS 9, 'Financial instruments', behandelt de classificatie, waardering en verantwoording van financiële activa en financiële passiva. IFRS 9 is uitgegeven in november 2009 en oktober 2010. Het vervangt delen van IAS 39 die betrekking hebben op de classificatie en waardering van financiële instrumenten. IFRS 9 vereist dat financiële activa in twee waarderingscategorieën worden geclassificeerd: enerzijds de activa die wordt gewaardeerd tegen reële waarde en anderzijds de activa die wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De bepaling wordt bij de eerste verantwoording gemaakt. De classificatie hangt af van het business model dat de entiteit gebruikt in het managen van zijn financiële instrumenten en van de contractuele kasstroom karakteristieken van het instrument. De standaard behoudt het merendeel van de IAS 39 vereisten voor financiële verplichtingen. De belangrijkste wijziging is dat, in gevallen waar de reële waarde van financiële verplichtingen wordt bepaald, dat deel van de reële waardemutatie dat het gevolg is van het kredietrisico van de entiteit zelf wordt verwerkt als onderdeel van het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en niet in de winst-en-verliesrekening, tenzij dit een accounting mismatch veroorzaakt. De groep moet het volledige effect van IFRS 9 nog vaststellen en is van plan IFRS 9 niet later dan het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2015 toe te passen. Aan de activazijde kan enig effect ontstaan op de activa die gehouden worden voor verkoop, maar verwacht wordt dat dit een beperkt effect is. Er wordt geen effect verwacht op verplichtingen omdat deze niet worden verantwoord tegen reële waarde.

IFRS 10, 'Consolidated financial statements' vervangt delen van IAS 27 en SIC 12 en bouwt voort op bestaande principes door bepalende zeggenschap als bepalende factor aan te wijzen in de keuze of een entiteit wel of niet opgenomen moet worden in de geconsolideerde jaarrekening van de moedermaatschappij. De standaard verschaft aanvullende richtlijnen die moeten helpen in het vaststellen van bepalende zeggenschap wanneer dit moeilijk vast te stellen is. De groep moet het volledige effect van IFRS 10 nog vaststellen en is van plan IFRS 10 niet later dan het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2013 toe te passen. Hoewel TenneT het volledige effect nog moet vaststellen, zou IFRS 10 effect kunnen hebben op de verslaglegging omtrent entiteiten die TenneT heeft opgericht voor een bijzonder doel en op de consolidatie van de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.

IFRS 11, 'Joint arrangements' vervangt IAS 31 en SIC 13 en is van toepassing met ingang van 2013. IFRS 11 onderscheidt twee vormen van gezamenlijke regelingen: joint operations en joint ventures. Onder IFRS 11 is proportionele consolidatie van joint ventures niet langer toegestaan. TenneT onderzoekt momenteel het effect van deze standaard.

IFRS 12, 'Disclosures of interests in other entities' bevat de toelichtingvereisten voor alle vormen van belangen in andere entiteiten, waaronder joint arrangements, deelnemingen, entiteiten die zijn opgericht voor een bijzonder doel en andere niet uit de balans blijvende entiteiten. De groep moet het volledige effect van IFRS 12 nog vaststellen en is van plan om IFRS 12 niet later dan het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2013 toe te passen. Hoewel TenneT het volledige effect nog moet vaststellen, zou IFRS 12 effect kunnen hebben op de toelichting omtrent de entiteiten die TenneT heeft opgericht voor een bijzonder doel en op de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.

IFRS 13, 'Fair value measurement', heeft tot doel de consistentie van waarderungen tegen reële waarde te verbeteren en de complexiteit daarvan te verminderen door een precieze definitie van reële waarde en één enkele bron voor de bepaling van de reële waarde te verschaffen alsmede de bijbehorende toelichtingvereisten voor gebruik binnen IFRS. De vereisten onder IFRS en US GAAP komen op grote lijnen

overeen en geven niet in detail het gebruik van reële waarde accounting weer, maar geven veeleer een handleiding over hoe het toegepast zou moeten worden op de gebieden waar het gebruik hiervan reeds verplicht of toegestaan is onder andere IFRS en US GAAP standaarden. De groep moet het volledige effect van IFRS 13 nog vaststellen en is van plan om IFRS 13 niet later dan het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2012 toe te passen.

IAS 27 'Separate financial statements' (revised 2011) is met het verschijnen van IFRS 10 aangepast en omvat de bepalingen voor de enkelvoudige jaarrekening die overblijven na het overbrengen van de consolidatiebepalingen naar IFRS 10.

IAS 28 'Associates and joint ventures' (revised 2011) bevat in aansluiting op IFRS 11 de bepaling dat joint ventures moeten worden opgenomen tegen de netto vermogenswaarde.

Er zijn geen andere IFRS standaarden of IFRIC interpretaties die nog niet van toepassing zijn die naar verwachting een materieel effect op de groep zouden hebben.

2.3 Grondslagen voor consolidatie

(a) Dochtermaatschappijen

Dochtermaatschappijen zijn alle entiteiten (inclusief de entiteiten die zijn opgericht voor een bijzonder doel) waarin de groep beslissende zeggenschap heeft ten aanzien van het financiële en operationele beleid en waarvan de groep in het algemeen een aandelenbezit heeft dat meer dan de helft van het stemrecht vertegenwoordigt. Het bestaan en effect van mogelijke stemrechten die momenteel uitgeoefend of ingewisseld kunnen worden, worden meegenomen in de bepaling of de groep al dan niet beslissende zeggenschap over een andere entiteit uitoefent. De groep bepaalt ook de aanwezigheid van beslissende zeggenschap wanneer het niet meer dan 50% van de stemrechten bezit maar in staat is om invloed van betekenis uit te oefenen op het financiële en operationele beleid door middel van feitelijk beslissende zeggenschap. Feitelijk beslissende zeggenschap kan ontstaan in situaties waarin de relatieve omvang van de stemrechten van de groep ten opzichte van de omvang en verspreiding van het aandelenbezit van andere aandeelhouders de groep de macht geeft om beslissende zeggenschap uit te oefenen op het financiële en operationele beleid.

Dochtermaatschappijen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de beslissende zeggenschap is overgedragen op de groep. Ze worden gedeconsolideerd vanaf de datum waarop de beslissende zeggenschap ophoudt te bestaan.

De groep past de overnamemethode toe bij de verwerking van bedrijfscombinaties. De vergoeding voor overname van een dochtermaatschappij is de reële waarde van de activa die wordt overgedragen, de verplichtingen die zijn aangegaan voor de voormalige eigenaren van de over te nemen partij en de minderheidsbelangen die worden uitgegeven door de groep. De vergoeding voor overname bestaat uit de reële waarde van elk actief of elke verplichting die uit een voorwaardelijke vergoedingsovereenkomst voortkomt. Identificeerbare aangekochte activa en verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen die worden verondersteld in een bedrijfscombinatie worden aanvankelijk gewaardeerd tegen reële waarde op de acquisitiedatum. Per overname wordt een minderheidsbelang in een overgenomen partij gewaardeerd tegen reële waarde dan wel tegen het evenredige deel van het minderheidsbelang in de netto activa.

Kosten die verband houden met de overname worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Als een bedrijfscombinatie wordt bereikt in fasen, dan wordt de reële waarde op de aankoopdatum van het belang dat de aankoper eerder hield in de over te nemen partij opnieuw bepaald op de reële waarde op de aankoopdatum en de daaruit volgende waardemutatie wordt in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Wanneer sprake is van een voorwaardelijke vergoeding die door de groep moet worden betaald, dan wordt deze gewaardeerd tegen de reële waarde op de acquisitiedatum. Latere veranderingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding die verondersteld wordt activa of een verplichting te zijn, wordt overeenkomstig IAS 39 ofwel in de winst-en-verliesrekening dan wel in het overzicht van gerealiseerde en

niet-gerealiseerde resultaten verantwoord. Voorwaardelijke vergoedingen die als eigen vermogen zijn aangemerkt, worden niet opnieuw bepaald, en de latere afrekening wordt verwerkt via het eigen vermogen.

Goodwill wordt in eerste instantie bepaald als het verschil tussen de som van de betaalde vergoeding en de reële waarde van het minderheidsbelang enerzijds en de netto verkregen activa en veronderstelde verplichtingen anderzijds. Het verschil wordt verwerkt via de winst-en-verliesrekening wanneer deze vergoeding lager is dan de reële waarde van de netto activa van de verkregen dochtermaatschappij.

Intercompany verhoudingen, te weten balansposities, opbrengsten en kosten van transacties tussen groepsmaatschappijen, worden geëlimineerd. Winsten en verliezen die voortkomen uit intercompany transacties die zijn opgenomen onder activa worden eveneens geëlimineerd. De verslaggevinggrondslagen van dochtermaatschappij zijn daar waar nodig aangepast om consistentie met de grondslagen van de groep te waarborgen.

(b) Veranderingen in eigendomsverhoudingen in dochtermaatschappijen zonder verandering in beslissende zeggenschap

Transacties inzake minderheidsdeelnemingen die niet leiden tot een verlies in beslissende zeggenschap worden verantwoord als een transactie binnen het eigen vermogen – dat wil zeggen, als transactie met de eigenaren in hun hoedanigheid van eigenaren. Het verschil tussen de reële waarde van enig betaalde vergoeding en het verkregen relevante belang in de boekwaarde van de netto activa van de dochtermaatschappij wordt verantwoord in het eigen vermogen. Winsten of verliezen op de verkoop van belangen aan minderheidsdeelnemingen worden eveneens verantwoord in het eigen vermogen.

(c) Verkoop van dochtermaatschappijen

Wanneer de groep niet langer beslissende zeggenschap heeft, moet het resterende belang in de entiteit opnieuw berekend worden op de reële waarde die geldt op de datum waarop de beslissende zeggenschap is verloren, en dient het verschil in de boekwaarde verwerkt te worden in de winst-en-verliesrekening. De reële waarde wordt vervolgens gebruikt als de initiële boekwaarde van de deelneming, joint venture of het financieel vast actief, al naar gelang het resterende belang wordt geclassificeerd. Daarnaast geldt dat alle bedragen die eerder in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten zijn verwerkt en die betrekking hadden op die entiteit verwerkt worden alsof de groep reeds direct de gerelateerde activa of verplichtingen had afgestoten. Dit kan betekenen dat bedragen die eerder in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten waren opgenomen, worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening.

(d) Deelnemingen

Deelnemingen zijn entiteiten waarin de groep wel invloed van betekenis heeft, maar geen beslissende zeggenschap. Het gebruikelijke aandelenpercentage ligt tussen 20% en 50% van de stemrechten. Investerings in deelnemingen worden verantwoord door gebruik te maken van de equity methode en worden in eerste instantie opgenomen tegen kostprijs. Na de acquisitiedatum wordt de boekwaarde aangepast voor het aandeel in de winst of het verlies van de deelneming. De investering van de groep in deelnemingen omvat de goodwill die ten tijde van de acquisitie is bepaald.

Wanneer het eigendomsbelang in een deelneming verminderd wordt, maar de invloed van betekenis behouden blijft, wordt in voorkomende gevallen slechts een proportioneel deel van de bedragen die eerder in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten waren opgenomen, geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening.

Het aandeel van de groep in de winst of het verlies van de deelneming na acquisitie wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening, en het aandeel van de groep in veranderingen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten na acquisitie wordt verantwoord in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten met een overeenkomstige mutatie in de boekwaarde van de investering. Wanneer het aandeel van de groep in de winst of het verlies van een deelneming gelijk is aan of groter is dan de boekwaarde van de deelneming, inclusief mogelijke overige ongedekte vorderingen, zal de groep geen verdere verliezen verantwoorden, tenzij het in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen is aangegaan of betalingen heeft verricht uit naam van de deelneming.

De groep bepaalt op iedere verslaggevingmoment of er objectief bewijs is dat de investering in de deelneming in aanmerking komt voor een bijzondere waardevermindering. Indien dit het geval is, berekent de groep het bedrag van de bijzondere waardevermindering als het verschil tussen de realiseerbare waarde en de boekwaarde van de deelneming en verwerkt dit bedrag in de winst-en-verliesrekening onder ‘aandeel in winst/(verlies) van geassocieerde deelnemingen’.

Winsten en verliezen die voortkomen uit opwaartse en neerwaartse transacties tussen de groep en haar deelneming worden slechts verantwoord in de jaarrekening van de groep voor zover het betrekking heeft op ongerelateerde investeerderbelangen in de deelneming. Ongerealiseerde verliezen worden geëlimineerd tenzij de transactie het bewijs levert dat er sprake is van een bijzondere waardevermindering van het overgebrachte actief. De verslaggevinggrondslagen van deelnemingen zijn daar waar nodig aangepast om consistentie met de grondslagen van de groep te waarborgen.

Verwateringswinsten en -verliezen op deelnemingen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

(e) Joint Ventures

Het aandeel van de groep in entiteiten waar zeggenschap gezamenlijk wordt uitgeoefend wordt verantwoord door middel van proportionele consolidatie. De groep verwerkt haar aandeel in de opbrengsten, kosten, activa, verplichtingen en kasstromen van de joint venture per regel in overeenkomstige posten in de jaarrekening van de groep. De groep verantwoordt het deel van de winsten of verliezen op de verkoop van activa door de groep aan de joint venture uitsluitend voor het belang dat de andere ventures in de joint venture hebben. De groep verantwoordt pas haar deel in de winsten of verliezen uit de joint venture die voortkomen uit de aankoop van activa door de groep van de joint venture wanneer het de activa doorverkoopt aan een onafhankelijke partij. Echter, een verlies op de transactie wordt direct verantwoord als het verlies duidt op een daling in de netto realiseerbare waarde van bestaande activa, of op een bijzondere waardevermindering.

De in de consolidatie begrepen rechtspersonen zijn:

	<u>Aandeel in kapitaal</u>
CertiQ B.V., Arnhem	(100%)
Saranne B.V., Arnhem	(100%)
TSO Auction B.V., Arnhem	(100%)
B.V. Transportnet Zuid-Holland, Voorburg	(100%)
HS Netten Zeeland B.V., Middelburg	(100%)
Nadine Netwerk B.V., Arnhem	(100%)
TenneT TSO E B.V., Arnhem	(100%)
Reddyn B.V., Arnhem	(50%)

De vennootschappen waarin TenneT een 50% belang houdt, zijn joint ventures. In de consolidatie is tevens begrepen de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet, gevestigd te Arnhem. Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet wordt meegeconsolideerd aangezien TenneT direct beslissende zeggenschap kan uitoefenen ter zake van het bestuur en van het financiële en operationele beleid. Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet heeft ten doel het ten behoeve van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet tijdelijk beheren van de doelgelden. Doelgelden zijn gelden uit hoofde van de veiling van de capaciteit van de buitenlandverbindingen en de handhaving van de energiebalans.

Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet

TenneT TSO B.V. ontvangt als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet bij de uitvoering van de wettelijke taken, zijnde de veiling van interconnectiecapaciteit en het handhaven van de energiebalans, liquide middelen. Deze middelen zijn ondergebracht in Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet, gevestigd te Arnhem.

TenneT heeft de Stichting opgericht om te zorgen voor extra transparantie met betrekking tot de inning en uitbetaling van gelden uit hoofde van de veiling van de capaciteit van de buitenlandverbindingen en de handhaving van de energiebalans, en houdt hiervan een aparte administratie bij. De gelden moeten een veilig en redelijk rendement behalen en worden wettelijk gescheiden gehouden van TenneT's normale gang

van zaken. De gelden staan niet vrij ter beschikking van TenneT en mogen uitsluitend aangewend worden met instemming van de Energiekamer. Gelden die in een jaar zijn geïnd uit hoofde van onbalans worden in het volgende jaar aangewend om de toegestane omzet voor dat volgende jaar te compenseren, waarmee effectief de transporttarieven worden verlaagd. Veilinggelden mogen ofwel worden gebruikt om transporttarieven te verlagen dan wel om te investeren in verdere grensoverschrijdende hoogspanningsverbindingen en/of voor andere doelen, die worden aangewezen door het Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit.

De acquisitieprijs van transpower stromübertragungs gmbh is voor EUR 375 miljoen gefinancierd door Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet, waarvan EUR 75 miljoen is geleend van TenneT Orange B.V. Als gevolg van de participatie van Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet in de acquisitie, heeft deze een put optie verkregen met een looptijd van 10 jaar en een uitoefenprijs van EUR 375 miljoen, die TenneT Orange B.V. verplicht om de participatie van de Stichting in TenneT TSO Duitsland B.V. te kopen indien zij deze aanbiedt. De verplichting van TenneT Orange B.V. is voor EUR 300 miljoen afgedekt door middel van een garantie afgegeven door de Nederlandse Staat. Deze put optie beschermt de Stichting tegen enig investeringsrisico dat samenhangt met haar participatie in TenneT TSO Duitsland B.V. en heeft ten doel om de Stichting de benodigde liquiditeiten te verschaffen om aan haar wettelijke en statutaire verplichtingen te kunnen voldoen, indien dit door de Energiekamer wordt verlangd.

Daarnaast heeft de Stichting aan TenneT Holding B.V. een call optie uitgegeven met een uitoefenprijs van EUR 375 miljoen en een looptijd van 10 jaar, die TenneT Holding B.V. het recht geeft om de participatie van de Stichting te kopen.

Onder IFRS wordt de Stichting meegeconsolideerd, aangezien TenneT direct beslissende zeggenschap kan uitoefenen ter zake van het bestuur en van het financiële en operationele beleid. Zo heeft TenneT bijvoorbeeld het recht om de meerderheid van de bestuursleden van de Stichting te benoemen. De verplichting om de veilinggelden van de Stichting te gebruiken is opgenomen als een verplichting bij TenneT TSO B.V. genaamd 'Veilinggelden'. De verplichting ten aanzien van de ontvangen gelden die voortkomen uit het handhaven van de energiebalans zijn opgenomen als verplichting bij TenneT TSO B.V. genaamd 'Te verrekenen in tarieven'. Liquide middelen gehouden door de Stichting worden verantwoord als actief onder 'Liquide middelen' en worden nader gespecificeerd als 'Niet vrij ter beschikking' (zie noot 10 Liquide middelen (exclusief schulden aan financiële instellingen)).

2.4 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en is samengesteld uit de kasstroom uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

2.5 Vreemde valuta

(a) Functionele en presentatievaluta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de primaire economische omgeving waarin de entiteit actief is (de functionele valuta). Deze geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de presentatievaluta van de vennootschap. Er zijn geen entiteiten met een van de EURO afwijkende functionele valuta.

(b) Transacties en saldi

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele valuta waarbij gebruik wordt gemaakt van de valutakoers die gold op de datum van de transacties of op de datum van de waardering wanneer de items opnieuw worden berekend. Valutaresultaten die voortkomen uit de afhandeling van dergelijke transacties en uit de omrekening naar eindejaarskoersen van monetaire activa en verplichtingen die in vreemde valuta luiden, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening, behalve wanneer deze in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten worden verantwoord in het geval van kasstroom hedges die aan bepaalde vereisten voldoen ('qualifying cash flow hedges') en netto investeringshedges die aan bepaalde vereisten voldoen ('qualifying net investment hedges').

Valutaresultaten die betrekking hebben op leningen en liquide middelen zijn in de winst-en-verliesrekening opgenomen onder 'financieringsbaten' en 'financieringslasten'.

Omrekenverschillen op niet-monetaire financiële activa en verplichtingen zoals zekerheidsstellingen die worden gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties in de winst-en-verliesrekening worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening als onderdeel van de reële waarde mutatie. Omrekenverschillen op niet-monetaire financiële activa, zoals zekerheidsstellingen die zij geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, worden verwerkt in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.

2.6 Grondslagen voor waardering van activa en verplichtingen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit hoogspanningsstations, -verbindingen en overige activa; veel van de betreffende activa zijn onderdeel van het transportnet van TenneT TSO B.V. De materiële vaste activa (hoogspanningsstations, -verbindingen en overige activa) van de in 2009 overgenomen netten van Delta N.V. zijn verantwoord onder 'Overige activa' daar TenneT nog niet in staat was om de juiste splitsing in de verschillende categorieën weer te geven. De materiële vaste activa (hoogspanningsstations, -verbindingen en overige activa) van de in 2009 overgenomen netten van Enexis B.V. en Alliander N.V. zijn overgebracht van 'Overige activa' naar de juiste categorieën nu TenneT in 2011 de beschikking kreeg over de informatie om de juiste splitsing in de verschillende categorieën weer te geven. De gronden waarop de hoogspanningsmasten zich bevinden, zijn niet in eigendom. In Nederland betaalt TenneT TSO B.V. hiervoor gebruiksrechten die jaarlijks ten laste komen van het resultaat.

Voor de waardering van de materiële vaste activa met betrekking tot het landelijk hoogspanningsnet, is gebruikgemaakt van de mogelijkheid in IFRS 1 om op transitiedatum (1 januari 2004) de materiële vaste activa te waarderen tegen de reële waarde, die vanaf dat moment als 'veronderstelde kostprijs' geldt. De reële waarde van het landelijk hoogspanningsnet is afgeleid van de gereguleerde activawaarde. Dit is een door de Energiekamer bepaalde waarde, die mede bepalend is voor de toegestane omzet. Vervolgens worden de materiële vaste activa met betrekking tot het landelijk hoogspanningsnet vanaf 1 januari 2004 gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van lineaire cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De overige materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, inclusief bouwrente en toekomstige kosten voor amovering, onder aftrek van lineaire cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijn is gelijk aan de geschatte economische gebruiksduur. De gebruiksduur en restwaarde van de materiële vaste activa worden jaarlijks beoordeeld en zo nodig aangepast.

Investeringsprojecten die uitgevoerd worden op verzoek en voor rekening van derden worden geactiveerd na aftrek van de bijdragen van derden. Eventuele winst op deze projecten wordt aan het boekjaar toegerekend naar rato van de voortgang van het project en verantwoord in de resultatenrekening.

De afschrijvingen worden lineair berekend uitgaande van de componenten met de volgende gebruiksduur in jaren:

• Stations:	Aarder, scheider, vermogensschakelaar	35
	Beveiliging en besturingsapparatuur	10
	Vermogenstransformatoren	35
	Condensatorbanken	35
	Telecommunicatie apparatuur	10
• Verbindingen:	Masten / Lijnen	40
	Kabels (ondergronds)	40
• Overige:	Kantoorgebouwen	40
	Kantoorautomatisering	3 – 5
	Procesautomatisering	3 – 5
	Overige bedrijfsmiddelen	5 - 10

Op grond (inclusief bouwrijp maken) wordt niet afgeschreven.

Een materieel vast actief is aan een bijzondere waardevermindering onderhevig indien zijn boekwaarde groter is dan zijn realiseerbare waarde. In dat geval verlaagt TenneT de boekwaarde tot de lagere realiseerbare waarde. De resterende boekwaarde wordt over de resterende looptijd afgeschreven. Op elke verslagdatum beoordeelt TenneT of er een aanwijzing is dat een bijzonder waardeverminderversverlies dat in voorgaande periode is opgenomen niet meer bestaat of mogelijk is afgenomen. Indien dit het geval is boekt TenneT het bijzonder waardeverminderversverlies terug.

Winsten en verliezen op desinvesteringen worden bepaald door de opbrengsten te vergelijken met de boekwaarde en worden vervolgens verwerkt in 'Overige verliezen/(winsten) – netto' in de winst-en-verliesrekening.

Kosten van leningen

Algemene en specifieke kosten van leningen die direct toe te wijzen zijn aan de acquisitie, bouw of productie van in aanmerking komende activa ('qualifying assets') waarvan de constructie een substantieel tijdsbestek vergt om gereed te maken voor hun bedoelde gebruik of verkoop, worden toegevoegd aan de kosten van die activa tot het moment waarop de activa in wezen klaar zijn voor hun bedoelde gebruik of verkoop.

Renteopbrengsten van het uitzetten van tijdelijk overtollige middelen uit opgenomen leningen om investeringen in vaste activa te financieren, worden in mindering gebracht op de geactiveerde rente van die leningen.

Alle andere kosten van leningen worden verwerkt in de winst of het verlies in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Investeringen gefinancierd uit veilinggelden

Bepaalde investeringen in materiële vaste activa worden na goedkeuring van de Energiekamer gefinancierd uit opbrengsten uit de veiling van de capaciteit op de verbindingen met het buitenland. Deze bijdragen uit de veilinggelden worden afzonderlijk als investeringsbijdragen gepresenteerd en derhalve niet in mindering gebracht op de boekwaarden van de betreffende materiële vaste activa.

Immateriële activa

Goodwill ontstaat wanneer dochtermaatschappijen en joint ventures worden verworven en bestaat uit het positieve verschil tussen de vergoeding betaald voor TenneT's belang in de netto reële waarde van de netto identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij en de reële waarde van het geacquireerde aandeel in de overgenomen partij.

Teneinde op bijzondere waardeverminderingen te kunnen toetsen, wordt goodwill gealloceerd naar de (groep van) kasstroom genererende unit(s) waarin naar verwachting de voordelen van de acquisitie/samenvoeging van belangen tot uitdrukking komt. Deze (groep van) kasstroom genererende unit(s) betreft het laagste niveau binnen de groep waarop het management goodwill beoordeelt.

Jaarlijks, of nog vaker indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden daartoe aanleiding geven ('triggering event') wordt goodwill getest op bijzondere waardeverminderingen waarbij de boekwaarde van de goodwill wordt vergeleken met de realiseerbare waarde. Deze laatste is de hoogste van directe of indirecte opbrengstwaarde. Een bijzondere waardevermindering wordt direct verwerkt als kosten en is vervolgens niet omkeerbaar.

Computersoftware wordt geactiveerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijn is gelijk aan de geschatte economische gebruiksduur en bedraagt drie tot vijf jaar. De vervaardigingsprijs bestaat uit directe arbeidskosten inclusief een opslag voor indirecte kosten. Onderzoeks- en onderhoudskosten voor computersoftware worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

De overige immateriële activa bestaan uit contracten en worden gewaardeerd tegen de kostprijs, onder aftrek van lineaire cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs is de reële waarde zoals vastgesteld bij de overnamemethode. De afschrijvingstermijn is gelijk aan de geschatte economische levensduur en bedraagt gemiddeld veertien jaar.

Onderzoekskosten worden direct ten laste van het bedrijfsresultaat gebracht. Ontwikkelingskosten betreffen de kosten van een nieuwe technologische ontwikkeling van een actief. Deze kosten worden geactiveerd als een immaterieel actief wanneer het project, gezien de commerciële en technologische uitvoerbaarheid, naar alle waarschijnlijkheid succesvol zal zijn en wanneer de kosten op een betrouwbare manier kunnen worden vastgesteld.

Een immaterieel actief is aan een bijzondere waardevermindering onderhevig indien zijn boekwaarde groter is dan zijn realiseerbare waarde. In dat geval verlaagt TenneT de boekwaarde tot de lagere realiseerbare waarde. De resterende afschrijvingslast wordt over de resterende looptijd afgeschreven. Op elke verslagdatum beoordeelt TenneT of er een aanwijzing is dat een bijzonder waardeverminderversverlies dat in voorgaande periode is opgenomen niet meer bestaat of mogelijk is afgenomen. Indien dit het geval is boekt TenneT het bijzonder waardeverminderversverlies terug.

Financiële activa en verplichtingen

Financiële activa en verplichtingen worden als volgt gecategoriseerd:

- Tot einde looptijd aangehouden financiële activa en verplichtingen: waardering initieel tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kosten gebruik makend van de effectieve interestmethode.
- Leningen en vorderingen: waardering initieel tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kosten gebruik makend van de effectieve interestmethode.
- Activa die beschikbaar zijn voor verkoop: waardering tegen reële waarde waarbij reële waardemutaties worden verantwoord in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.

Financiële activa die beschikbaar zijn voor verkoop zijn niet-derivaten die ofwel aan deze categorie zijn toegewezen dan wel niet geclassificeerd zijn in enig andere categorie. Ze zijn onderdeel van de vaste activa tenzij de investering afloopt of management van plan is om deze binnen 12 maanden voor het einde van de rapportageperiode te verkopen.

Reguliere aankopen en verkopen van financiële activa worden verwerkt op de handelsdatum – de datum waarop de groep de verplichting aangaat tot aankoop dan wel verkoop van het actief.

Het saldo van de financiële activa en verplichtingen wordt opgenomen in de balans wanneer er een wettelijk uitvoerbaar recht is om de opgenomen bedragen onderling te verrekenen en de intentie bestaat om op een netto basis af te rekenen dan wel het actief te realiseren en gelijktijdig de verplichting af te wikkelen.

Effecten en deposito's met een resterende looptijd langer dan één jaar zijn opgenomen onder de langlopende financiële activa. Effecten en deposito's met een oorspronkelijke looptijd van meer dan drie maanden en een resterende looptijd van minder dan twaalf maanden vanaf balansdatum zijn geclassificeerd als kortlopende financiële activa. Deposito's met een oorspronkelijke looptijd korter dan drie maanden zijn verantwoord onder liquide middelen.

Bijzondere waardevermindering activa

Goodwill en andere activa met een onbepaalde gebruiksduur waarop niet wordt afgeschreven of geamortiseerd worden jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen om vast te stellen of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs, onder vermindering van cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Waardeverminderingen op goodwill zijn niet omkeerbaar.

Andere activa worden getest op bijzondere waardeverminderingen wanneer er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. In dat geval wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld, te weten de hoogste van de directe of indirecte opbrengstwaarde. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Een bijzondere waardevermindering wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Ten behoeve van het beoordelen of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn, worden activa gegroepeerd tot het niveau waarop managementaansturing plaatsvindt en waarvoor separate kasstromen identificeerbaar zijn. Voor andere activa vindt de beoordeling plaats op het niveau van kasstroomgenererende eenheid, dat lager kan zijn.

Te betalen vennootschapsbelasting en belastinglatenties

Belastingen in het boekjaar bestaan uit te betalen vennootschapsbelasting en belastinglatenties. Belastingen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening behalve wanneer ze betrekking hebben op zaken die verwerkt zijn in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten dan wel rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt zijn. In dat geval wordt de belasting ook verwerkt via het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten respectievelijk rechtstreeks in het eigen vermogen.

Te betalen vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van de belastingwetten die op balansdatum vastgesteld of voor een belangrijk deel vastgesteld zijn in de landen waar de onderneming en haar dochtermaatschappijen hun activiteiten uitoefenen en belastbaar inkomen genereren. Management evalueert periodiek de aangifteposities in die gevallen waarin de van toepassing zijnde belastingregels ruimte laten voor interpretatie. Waar nodig, vormt het management voorzieningen die worden gebaseerd op de verwachte te betalen bedragen aan belastingautoriteiten.

Belastinglatenties worden opgenomen voor tijdelijke verschillen die ontstaan tussen de belastinggrondslagen van activa en verplichtingen en hun boekwaardes in de geconsolideerde jaarrekening. Latente belastingverplichtingen worden echter niet opgenomen wanneer zij ontstaan wanneer goodwill voor de eerste maal wordt verwerkt; belastinglatenties worden niet opgenomen wanneer deze ontstaan bij de eerste verantwoording van een activum of verplichting uit een transactie anders dan een bedrijfscombinatie en die ten tijde van de transactie geen effect had op het commerciële resultaat noch op het fiscale resultaat. Belastinglatenties worden bepaald door de belastingtarieven (en wetten) toe te passen die op balansdatum vastgesteld of voor een belangrijk deel vastgesteld zijn en waarvan wordt verwacht dat zij gelden wanneer de daarmee samenhangende latente belastingvordering wordt ontvangen of de latente belastingverplichting wordt voldaan.

Latente belastingvorderingen worden slechts verantwoord tot het bedrag waarvan het waarschijnlijk is dat voldoende toekomstige fiscale winsten beschikbaar zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden benut.

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen ten aanzien van investeringen in dochterondernemingen en deelnemingen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil niet in de nabij toekomst zal aflopen. Latente belastingvorderingen voor tijdelijke verschillen ten aanzien van investeringen in dochterondernemingen en deelnemingen worden slechts opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn.

Salderen van actieve en passieve belastinglatenties vindt plaats indien er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat om kortlopende latente belastingvorderingen te salderen met kortlopende latente belastingverplichtingen en wanneer de actieve en passieve belastinglatenties betrekking hebben op vennootschapsbelastingen die door dezelfde belastingautoriteit zijn opgelegd aan ofwel dezelfde fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting dan wel aan verschillende fiscale eenheden wanneer er sprake is van een intentie om de posities netto te vereffenen.

Vaste activa aangehouden voor verkoop

Onder vaste activa aangehouden voor verkoop wordt verstaan vaste activa die direct beschikbaar zijn voor verkoop en waarvan hoogstwaarschijnlijk is dat deze binnen een jaar worden verkocht, niet zijnde financiële instrumenten en vastgoedbeleggingen. De vaste activa aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere reële waarde minus de verkoopkosten.

Vorderingen op verbonden partijen

Vorderingen op verbonden partijen worden in eerste instantie gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijzen of lagere realiseerbare waarde, te weten de geschatte netto verkoopopbrengst. Voor een deel van de voorraad zijn de verkrijgingsprijzen bepaald onder toepassing van de fifo methode en voor het overige deel onder toepassing van de gewogen gemiddelde inkoopprijs.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kosten gebruikmakend van de effectieve interestmethode, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De hoogte van de voorziening voor oninbaarheid bedraagt het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen (exclusief toekomstige kredietverliezen die zich niet hebben voorgedaan) contant gemaakt tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet. De boekwaarde van het actief wordt verlaagd en het bedrag van het verlies wordt verwerkt in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

Onderhanden werk

Incidenteel worden projecten voor derden uitgevoerd. De projecten voor derden worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde directe materiaal- en arbeidskosten inclusief een opslag voor indirecte kosten, direct toerekenbaar uitbesteed werk, overige externe kosten en bouwrente. Indien op deze projecten aantoonbare resultaten ontstaan, wordt de winst aan het boekjaar toegerekend naar rato van de voortgang van het project. De voortgang wordt gemeten door de contractkosten die tot aan het eind van het boekjaar zijn gemaakt in een percentage uit te drukken van de totale geschatte kosten voor elk contract. Voorzieningen voor verwachte verliezen worden genomen in de periode waarin komt vast te staan dat er sprake is van verlies en worden ten laste gebracht van het resultaat. De netto contract positie voor elk contract wordt door de groep op de balans opgenomen als ofwel een actief dan wel een verplichting. Een contract vertegenwoordigt een actief wanneer de gemaakte kosten plus de gerealiseerde winsten (minus gerealiseerde verliezen) de waarde van de reeds verzonden facturen overstijgt; een contract vertegenwoordigt een verplichting wanneer het tegenovergestelde het geval is.

Liquide middelen/schulden aan financiële instellingen

De liquide middelen in het geconsolideerde kasstroomoverzicht bestaan uit banktegoeden, onmiddellijk beschikbare deposito's bij financiële instellingen, overige kortlopende, hoog-liquide investeringen met oorspronkelijke looptijden van drie maanden of minder en rekening couranten. In de geconsolideerde balans zijn rekening couranten onderdeel van de kortlopende verplichtingen, aan de creditzijde van de balans.

Zekerheidsstellingen betreffen tegoeden op inzake rekeningen die dienen ter financiële zekerheid van veilingtransacties; voor eenzelfde bedrag is een schuld opgenomen aan de betreffende partij die de gelden op de inzake rekening heeft gestort. Zekerheidsstellingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kosten.

Eigen vermogen

Vermogensinstrumenten worden aangemerkt als eigen vermogen als de wederpartij TenneT niet kan verplichten geheel of gedeeltelijk terug te betalen.

Leningen

Leningen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde minus de toe te rekenen transactiekosten. Vervolgens worden leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kosten waarbij het verschil tussen de initiële waardering en de aflossingswaarde wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van de lening. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de effectieve interestmethode. De aflossingsverplichtingen binnen een jaar worden als kortlopende verplichtingen gepresenteerd.

Investeringsbijdragen

De onder de verplichtingen opgenomen investeringsbijdragen hebben betrekking op materiële vaste activa die eigendom zijn van TenneT TSO B.V. en waarvoor een bijdrage is ontvangen uit de veilinggelden na goedkeuring door de Energiekamer. Jaarlijks valt een bedrag gelijk aan de afschrijvingslasten vrij, alsmede een deel van de exploitatiekosten, ten gunste van de overige opbrengsten.

Veilinggelden

Veilinggelden hebben betrekking op bedragen die TenneT TSO B.V. heeft geïnd bij de uitoefening van haar wettelijke taak (veiling van capaciteit buitenlandverbindingen). Deze gelden staan niet vrij ter beschikking. De veilinggelden zijn onderdeel van de doelgelden van de Stichting Beheer Landelijk Hoogspanningsnet en worden hieraan toegevoegd. Met deze gelden dient een redelijk rendement te worden behaald. Eventuele aanwending kan alleen worden gedaan met goedkeuring van de Energiekamer. De Energiekamer kan TenneT TSO B.V. te allen tijde verplichten de veilinggelden aan te wenden voor een specifiek doel. De veilinggelden worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs gebruikmakend van de effectieve interestmethode.

Te verrekenen in tarieven

Te verrekenen in tarieven heeft betrekking op bedragen die worden verrekend in toekomstige tarieven volgens het systeem van toegestane omzet of op ontvangsten die niet vrij ter beschikking staan. Aan de onder de verplichtingen opgenomen te verrekenen in tarieven bedragen wordt rente toegevoegd. Zie voor verdere toelichting de grondslagen voor bepaling van het resultaat inzake omzet.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Bij een lange looptijd wordt de voorziening gebaseerd op de contante waarde. Het percentage is gebaseerd op de specifieke risico's voor de verplichting. De toename in de voorziening door het verstrijken van de tijd wordt verwerkt als rentekosten.

De voorziening milieu en amovering dient ter dekking van de kosten voor het verwijderen van schadelijke stoffen en van te verlaten hoogspanningsverbindingen alsmede van ondergrondse kabeltracés. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde. De dotatie aan de voorziening amoveren wordt bepaald op basis van de te verwachten te amoveren kabels/lijnen in de toekomst. De toevoegingen aan de voorziening gaan via de winst-en-verliesrekening als het milieu betreft en via de materiële vaste activa als het amoveren betreft.

Ter dekking van de kosten voor bijzondere personeelsregelingen waarvan de verplichtingen voor balansdatum zijn ontstaan, zijn voorzieningen opgenomen. Deze hebben betrekking op afvloeiing van personeel, jubileumuitkeringen en premies ziektekostenverzekeringen. De in deze voorzieningen opgenomen bedragen voor de premies voor ziektekostenverzekeringen en jubileumuitkeringen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen.

TenneT kent een aantal pensioen- en pensioengerelateerde regelingen voor huidige en voormalige werknemers. De pensioenen van nagenoeg alle medewerkers zijn ondergebracht bij het pensioenfonds ABP. Deze regeling is te karakteriseren als toegezegde-pensioenregeling, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddelde salaris van de werknemers gedurende dit dienstverband.

De pensioenregeling van het pensioenfonds ABP kan worden aangemerkt als 'multi-employer regeling'. IAS 19 verlangt dat bepaalde informatie inzake toegezegde-pensioenregelingen wordt toegelicht in de jaarrekening. Met name het saldo van de met de regeling samenhangende activa en passiva dient in de balans te worden opgenomen als een vordering of verplichting. Het ABP heeft aangegeven niet in staat te zijn om aan de deelnemende ondernemingen de informatie te verschaffen die volgens IAS 19 noodzakelijk is voor toegezegde-pensioenregelingen. Tevens bestaat geen verplichting tot bijstorting en/of onttrekking aan het fonds anders dan door wijziging van de jaarlijkse premies. Daarom wordt deze regeling behandeld als toegezegde-bijdrageregeling en worden de verschuldigde pensioenpremies over het boekjaar als pensioenlast in het resultaat verantwoord.

Crediteuren en overige schulden

Crediteuren en overige schulden worden initieel tegen reële waarde opgenomen en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs waarbij gebruikt wordt gemaakt van de effectieve interestmethode. Crediteuren en overige schulden worden geclassificeerd als kortlopende verplichtingen wanneer deze binnen een jaar moeten worden voldaan. In alle andere gevallen worden ze gepresenteerd als langlopende verplichtingen.

2.7 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

Omzet

De omzet van TenneT TSO B.V. wordt gereguleerd door de Energiekamer van de Nederlandse Mededingingsautoriteit. Naast deze zogenaamde voorafgaande (ex ante) regelgeving is TenneT TSO B.V. tot op zekere hoogte ook onderworpen aan toezicht achteraf (ex post) door de Energiekamer. Omzetoverschotten en -tekorten die voortvloeien uit verschillen tussen de verwachte en werkelijke door TenneT TSO B.V. getransporteerde elektriciteitsvolumes worden verwerkt in de tarieven van volgende jaren

en daarom opgenomen op de balans onder 'Te verrekenen in tarieven'. De tarieven van TenneT TSO B.V. worden dus op basis van omzetregulering gereguleerd.

De veilinginkomsten worden op de balans verantwoord. Deze opbrengsten kunnen worden gebruikt om toekomstige grensoverschrijdende verbindingen te financieren na goedkeuring van de Energiekamer.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten bestaan uit de amortisatie van de vooruitontvangen investeringsbijdragen.

Bedrijfslasten

De kosten energie en vermogen betreffen de kosten voor inkoop van energie en vermogen voor de transportdiensten, systeemdiensten en handhaving energiebalans.

Onder de kosten transportnetten en systemen zijn begrepen zowel de kosten van exploitatie van de transportnetten, alsmede de kosten voor onderhoud van systemen ten behoeve van de primaire bedrijfsprocessen.

De geactiveerde kosten met betrekking tot de constructie van materiële vaste activa zijn in mindering gebracht op de personeelskosten.

Financieringsbaten en -lasten

De financieringslasten betreffen interest op leningen, rekening courant faciliteiten en andere schuldposities. De financieringsrendementen over de middelen die in beheer zijn gegeven bij de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet worden rechtstreeks aan de desbetreffende middelen toegevoegd. Voor zover de interestkosten zijn toe te rekenen aan activa die aan bepaalde vereisten voldoen ("qualifying assets"), zijn deze geactiveerd.

Leases

Leases waarbij een significant deel van de risico's en de voordelen van eigendom behouden blijven bij de verhuurder worden geclassificeerd als operationele lease. Betalingen voor operationele leases (onder aftrek van enige premie ontvangen van de verhuurder) worden lineair ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht over de looptijd van de lease.

Leases waarbij een significant deel van de risico's en de voordelen van eigendom worden overgedragen aan de huurder worden geclassificeerd als financiële lease. Financiële leases worden geactiveerd bij aanvang van de lease tegen de laagste van de reële waarde van het geleaste eigendom en de contante waarde van de minimale leasebetalingen.

Elke leasebetaling wordt verdeeld tussen de verplichting en de financieringslast. De overeenkomstige huurverplichtingen, onder aftrek van financieringslasten, worden opgenomen onder overige langlopende verplichtingen. Het interestdeel van de financieringslast wordt ten laste gebracht van de winst-en-verliesrekening over de looptijd van de lease om zo voor elke periode een constante periodieke rentevoet te krijgen over het resterende saldo van de verplichting. De materiële vaste activa die verkregen zijn onder een financiële lease worden afgeschreven over de kortste van gebruiksduur van het actief en de leasetermijn.

Belastingen

De belastingen over het resultaat worden berekend over het in de jaarrekening gepresenteerde resultaat naar geldende bepalingen en tarieven. Hierbij wordt rekening gehouden met fiscaal niet aftrekbare kosten en met de mogelijkheden van voorwaartse verliescompensatie.

3 Financieel risico management

Het beleid is gericht op het adequaat beheersen van de geldstromen en het beschermen van het groepsvermogen tegen financiële risico's.

3.1 Risico van clearingtransacties

CASC-CWE (Capacity Allocation Service Company for the Central West-European Electricity market) verricht de veiling van de capaciteit op buitenlandverbindingen. TenneT TSO B.V. draagt zorg voor de handhaving van de energiebalans. Bij beide activiteiten worden omvangrijke geldstromen afgewikkeld. Het beleid is er op gericht om de risico's samenhangend met de clearingtransacties van deze geldstromen te minimaliseren.

Handhaving van de energiebalans

TenneT TSO handhaaft de energiebalans. De hiermee samenhangende kosten worden gedekt uit de opbrengst uit onbalans die aan de programmaverantwoordelijke bedrijven wordt gefactureerd. Een surplus wordt op de tarieven voor systeemdiensten in mindering gebracht. Voor de verrekening met de programmaverantwoordelijke bedrijven zijn zekerheden gesteld bestaande uit bankgaranties en inzake rekeningen.

3.2 Treasuryrisico

Het beleid van TenneT TSO is er op gericht om de treasury risico's die inherent zijn aan de bedrijfsuitoefening zo veel mogelijk te beperken. De voornaamste treasury risico's die TenneT TSO onderkent zijn: marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en herfinancieringsrisico.

Het financieel risicomanagement voor TenneT TSO wordt uitgevoerd door de afdeling Treasury van TenneT Holding B.V.

Middelen die alleen na goedkeuring van de NMa, Energiekamer en marktpartijen vrijgegeven mogen worden, zijn juridisch gescheiden van die voortkomend uit operationele activiteiten. Deze niet vrij ter beschikking staande middelen zijn ondergebracht in de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.

Het raamwerk waarbinnen de treasury afdeling mag opereren is vastgelegd in het treasury statuut van TenneT TSO en het beheer- en beleggingsreglement van de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet, welke zijn goedgekeurd door de raad van commissarissen. De afdeling Treasury rapporteert op kwartaalbasis aan de raad van commissarissen over de beheersing van treasury risico's. Het gebruik van alle gangbare financiële instrumenten is toegestaan, mits de instrumenten uitsluitend ingezet worden om posities af te dekken. Speculatief gebruik van financiële instrumenten is uitdrukkelijk niet toegestaan.

3.2.1 Marktrisico

Het belangrijkste marktrisico waarmee TenneT TSO wordt geconfronteerd is renterisico. TenneT TSO loopt geen andere significante marktrisico's.

Renterisico

Het renterisico van TenneT TSO is het risico dat de te betalen rente op aangetrokken schulden hoger is dan de door TenneT TSO te ontvangen rentevergoeding uit hoofde van de op haar van toepassing zijnde regulering. Deze rentevergoeding is door de Energiekamer vastgesteld op 4,8% voor de periode 2008-2010 en 5,45% voor de periode 2011-2013.

TenneT TSO wordt voor het merendeel middels intercompany leningen gefinancierd vanuit de moedermaatschappij TenneT Holding B.V. De rentekosten van de intercompany leningen zijn afhankelijk van de externe financieringskosten van TenneT Holding B.V. Het renterisico wordt door TenneT Holding B.V. beheerst door het merendeel van haar leningportefeuille vastrentend aan te houden (hetzij door vastrentende leningen uit te geven hetzij door middel van renteswaps) waardoor indirect ook het renterisico van TenneT TSO wordt beheerst. TenneT TSO analyseert haar renterisico met behulp van

scenario-analyses. De leningportefeuille van TenneT TSO is per 31 december 2011 uitsluitend vastrentend, waardoor een verandering in de marktrente uitsluitend effect zou hebben op het saldo van TenneT TSO's vorderingen op verbonden partijen en liquide middelen. Een theoretische stijging of daling van de marktrente met 200 basispunten gedurende 2012 zou een stijging of daling van het financieringsresultaat over 2012 betekenen van EUR 4,7 miljoen.

3.2.2 Kredietrisico

TenneT TSO heeft beleid vastgesteld omtrent het managen van haar kredietrisico's. Kredietrisico komt onder andere voort uit transacties met en aangehouden posities bij financiële instellingen. Het maximale kredietrisico per balansdatum bedraagt EUR 24,4 miljoen (2010: EUR 2,6 miljoen).

TenneT TSO loopt geen kredietrisico uit hoofde van haar debiteuren aangezien potentiële verliezen naar verwachting worden gecompenseerd in de tarieven voor de volgende periode.

Voor het uitzetten van middelen en het aangaan van financiële derivaten gelden concentratielimieten en de voorwaarde dat de tegenpartij minimaal een credit rating van 'A' moet hebben (2010: 'AA-'). Het treasurybeleid is tijdelijk aangepast om het mogelijk te maken middelen veilig uit te zetten bij entiteiten met een rating van 'A-' of hoger. Deze beleidsaanpassing is het gevolg van de economische ontwikkelingen in 2011. De looptijd van de deposito's wordt afgestemd op het verwachte tijdstip van inzetten van deze middelen.

TenneT TSO had op balansdatum geen leningen u/g bij derden uitstaan (2010: nihil). Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet had op balansdatum EUR 29,8 miljoen aan gelden bij derden uitstaan (2010: EUR 27,9 miljoen).

3.2.3 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat TenneT TSO B.V. niet in staat zal zijn aan haar korte termijn financiële verplichtingen te voldoen. Het liquiditeitsrisico wordt beheerst op groepsniveau door TenneT Holding B.V. Zij minimaliseert het liquiditeitsrisico door kredietfaciliteiten tot haar beschikking te hebben om fluctuaties op te vangen. De omvang van de kredietfaciliteiten is van dien aard dat eventuele nadelige ontwikkelingen en gebeurtenissen op financieel gebied kunnen worden opgevangen en de voortgang in de dagelijkse operaties wordt gewaarborgd.

Doordat TenneT TSO vanaf begin 2010 volledig wordt gefinancierd vanuit TenneT Holding B.V. is haar liquiditeitsrisico beheersbaar. TenneT Groep heeft op balansdatum EUR 2.367,1 miljoen (2010: EUR 1.498,0 miljoen) aan liquide middelen en niet gebruikte kredietfaciliteiten ter vrije beschikking. TenneT Groep verwacht met de huidige liquide middelen en niet gebruikte kredietfaciliteiten aan de verplichtingen van komend jaar te kunnen voldoen. TenneT Groep verwacht aan de verplichtingen in de jaren daarna te kunnen voldoen door middel van verschillende kapitaalmarkttransacties.

De vervalkalender van de financiële verplichtingen per 31 december 2011 en per 31 december 2010 wordt gepresenteerd in vijf verschillende intervallen op een niet-verdisconteerde basis.

Vervalkalender

31 december 2011 (x EUR 1.000)	<1M	1M<3M	3M<1J	1-5J	>5J	Totaal
<i>Verplichtingen met betrekking tot activa die niet vrij ter beschikking staan</i>						
Zekerheidstellingen*	36.473	-	-	-	-	36.473
	36.473	-	-	-	-	36.473
<i>Verplichtingen met betrekking tot activa die vrij ter beschikking staan</i>						
Langlopende schulden						
groepsmaatschappijen	-	-	-	-	1.490.000	1.490.000
Rente langlopende schulden						
groepsmaatschappijen	5.835	11.671	52.518	280.098	344.923	695.045
Kortlopende schulden						
groepsmaatschappijen	2.544	-	-	-	-	2.544
Rente kortlopende schulden						
groepsmaatschappijen	102	-	-	-	-	102
Crediteuren en overige schulden	159.487	-	-	-	-	159.487
	167.968	11.671	52.518	280.098	1.834.923	2.347.178
Totaal	204.441	11.671	52.518	280.098	1.834.923	2.383.651

* Voor deze posten is een gelijk bedrag opgenomen onder de liquide middelen.

Vervalkalender

31 december 2010 (x EUR 1.000)	<1M	1M<3M	3M<1J	1-5J	>5J	Totaal
<i>Verplichtingen met betrekking tot activa die niet vrij ter beschikking staan</i>						
Zekerheidstellingen*	42.281	-	-	-	-	42.281
	42.281	-	-	-	-	42.281
<i>Verplichtingen met betrekking tot activa die vrij ter beschikking staan</i>						
Langlopende schulden						
groepsmaatschappijen	-	-	-	-	1.475.000	1.475.000
Rente langlopende schulden						
groepsmaatschappijen	5.163	15.488	46.463	247.800	309.750	624.664
Kortlopende schulden						
groepsmaatschappijen	58.129	-	-	-	-	58.129
Rente kortlopende schulden						
groepsmaatschappijen	466	1.398	4.193	-	-	6.057
Schulden aan financiële instellingen	30.001	-	-	-	-	30.001
Rente schulden aan financiële instellingen						
instellingen	35	-	-	-	-	35
Crediteuren en overige schulden	146.277	-	-	-	-	146.277
	240.071	16.886	50.656	247.800	1.784.750	2.340.163
Totaal	282.352	16.886	50.656	247.800	1.784.750	2.382.444

* Voor deze posten is een gelijk bedrag opgenomen onder de liquide middelen.

3.2.4 Herfinancieringsrisico

Herfinancieringsrisico is het risico dat er geen financiering tegen redelijke condities beschikbaar is in de geld- of kapitaalmarkt op het moment dat bestaande financieringsarrangementen komen te vervallen. De mondiale kredietcrisis heeft dit risico hernieuwd onder de aandacht gebracht. TenneT TSO heeft in 2011 geen significante herfinancieringsbehoefte aangezien vanaf januari 2010 TenneT TSO vanuit TenneT Holding B.V. op intercompany basis wordt gefinancierd voor een periode van 10 jaar.

TenneT Holding B.V. heeft in 2012 geen significante herfinancieringsbehoefte omdat de portfolio op balansdatum bestond uit langlopende leningen met een beperkte aflossingsverplichting van EUR 17,2 miljoen in 2012. TenneT Holding B.V. beperkt het herfinancieringsrisico door de looptijden van nieuwe financieringen meer te spreiden. Tevens heeft TenneT Holding B.V. haar financieringsbronnen gediversificeerd door middel van het EMTN programma en CP programma. Hierdoor is de afhankelijkheid van de bancaire markt sterk afgenomen. Tot slot treedt TenneT Holding B.V. ruim voor de vervaldatum van bestaande financieringen in onderhandeling met geldverschaffers over eventuele verlenging van de betreffende financieringen en heeft zij een gecommiteerde revolving credit facility ad EUR 1.125 miljoen tot haar beschikking om eventuele kortlopende schulden te kunnen herfinancieren. De looptijd van deze gecommiteerde revolving credit facility is in augustus 2011 met één jaar verlengd tot augustus 2016.

3.2.5 Fair value bepalingen

De hieronder opgenomen tabel geeft de activa en passiva weer die tegen fair value zijn gewaardeerd, waarbij is aangegeven op welk niveau deze waardering heeft plaatsgevonden.

Niveau 1: Waardering op basis van prijsnoteringen (niet aangepast) op een actieve markt voor identieke actief of verplichtingen.

Niveau 2: Waardering op basis van gegevens anders dan de prijsnoteringen uit Niveau 1 die afgeleid kunnen worden voor het actief of de verplichting, hetzij direct (prijzen) dan wel indirect (afgeleid van prijzen).

Niveau 3: Waardering op basis van input voor het actief of de verplichting die niet gebaseerd zijn op beschikbare marktdata.

(x EUR 1.000)	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
31 december 2011				
Activa				
Minderheidsdeelnemingen	-	-	375.285	375.285
	-	-	375.285	375.285
31 december 2010				
Activa				
Minderheidsdeelnemingen	-	-	375.384	375.384
	-	-	375.384	375.384

4 Belangrijkste schattingen en beoordelingen in de jaarrekening

Inschattingen en verwachtingen die zich voordoen bij het opstellen van de jaarrekening worden continu geëvalueerd. Ze zijn gebaseerd op ervaringen en verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

De groep maakt schattingen en doet veronderstellingen over toekomstige ontwikkelingen. Schattingen zullen, per definitie, zelden gelijk zijn aan de werkelijke uitkomsten. Schattingen en aannames die in het komende boekjaar kunnen leiden tot materiële aanpassingen van boekwaarden van activa en verplichtingen worden hieronder nader toegelicht.

Impairment testing materiële vaste activa

Zie noot 1 Materiële vaste activa.

Impairment testing immateriële activa

Zie noot 2 Immateriële activa.

Gebruiksduur materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa gaat uit van afschrijvingstermijnen gebaseerd op studies van toegepaste levensduur van hoogspanningsnetten in binnen- en buitenland.

Kosten van onderhoud en beheer transportnetten

Zie noot 24 Kosten Transportnetten en systemen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2011
(x EUR 1.000)

1. Materiële vaste activa

Onder de hoogspanningsstations zijn de transformatoren opgenomen.

Hoogspanningsverbindingen bestaan uit de bovengrondse en ondergrondse verbindingen, voor zover eigendom van TenneT TSO. De gronden nabij de hoogspanningsmasten en -kabels zijn niet in eigendom.

Overige materiële vaste activa zijn de kantoorgebouwen, kantoorautomatisering en overige bedrijfsmiddelen.

	Hoogspannings- stations	Hoogspannings- verbindingen	Overige activa	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Per 1 januari 2011:					
Aanschafwaarde	1.021.508	924.579	772.965	514.671	3.233.723
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	457.279	395.669	83.104	5.433	941.485
Boekwaarde	564.229	528.910	689.861	509.238	2.292.238
Investeringen	-	-	-	252.547	252.547
Overboeking aanschafwaarde	168.951	481.150	-642.674	-7.427	-
Overboeking cumulatieve afschrijvingen	-15.221	-29.914	45.135	-	-
Ingebruikname	140.802	129.967	11.440	-282.209	-
Overboeking naar immateriële activa software	-	-	-	-34.879	-34.879
Overboeking impairment	-	-5.433	-	5.433	-
Reclassificatie activa aangehouden voor verkoop - aanschafwaarde	-12.715	-	-	-	-12.715
Reclassificatie activa aangehouden voor verkoop - cumulatieve afschrijvingen	8.304	-	-	-	8.304
Desinvesteringen - aanschafwaarde	-33.760	-	-489	-	-34.249
Desinvesteringen - afschrijvingen	21.107	-	489	-	21.596
Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed	-	2.468	-	-	2.468
Afschrijvingen	-41.288	-55.255	-10.316	-	-106.859
Mutaties 2011	236.180	522.983	-596.415	-66.535	96.213
Per 31 december 2011:					
Aanschafwaarde	1.284.786	1.535.696	141.242	442.703	3.404.427
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	484.377	483.803	47.796	-	1.015.976
Boekwaarde per 31 december 2011	800.409	1.051.893	93.446	442.703	2.388.451

	Hoogspannings -stations	Hoogspannings- verbindingen	Overige activa	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Per 1 januari 2010:					
Aanschafwaarde	940.870	896.358	780.083	347.748	2.965.059
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	340.817	318.157	42.243	5.433	706.650
Boekwaarde	600.053	578.201	737.840	342.315	2.258.409
Investeringen	-	-	-	262.857	262.857
Reclassificatie – cumulatieve afschrijvingen	6.543	15.495	-20.380	-1.658	-
Ingebruikname	73.355	16.159	4.762	-94.276	-
Reclassificatie activa aangehouden voor verkoop - aanschafwaarde	-	-	8.081	-	8.081
Reclassificatie activa aangehouden voor verkoop – cumulatieve afschrijvingen	-	-	-2.761	-	-2.761
Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed	-	3.024	-	-	3.024
Bijzondere waardeverminderingen	-80.800	-53.200	-400	-	-134.400
Afschrijvingen	-34.922	-30.769	-37.281	-	-102.972
Mutaties 2010	-35.824	-49.291	-47.979	166.923	33.829
Per 31 december 2010:					
Aanschafwaarde	1.021.508	927.762	772.796	514.671	3.236.737
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	457.279	398.852	82.935	5.433	944.499
Boekwaarde per 31 december 2010	564.229	528.910	689.861	509.238	2.292.238

De materiële vaste activa (hoogspanningsstations, - verbindingen en overige activa) van de in 2009 overgenomen netten van Delta N.V. zijn verantwoord onder 'Overige activa' daar TenneT nog niet in staat was om de juiste splitsing in de verschillende categorieën weer te geven. De materiële vaste activa (hoogspanningsstations, -verbindingen en overige activa) van de in 2009 overgenomen netten van Enexis B.V. en Alliander N.V. zijn overgebracht van 'Overige activa' naar de juiste categorieën nu TenneT in 2011 de beschikking kreeg over de informatie om de juiste splitsing in de verschillende categorieën weer te geven.

In 2011 is voor EUR 16,9 miljoen (2010: EUR 13,4 miljoen) aan bouwrente geactiveerd. Het hiervoor gehanteerde rentepercentage bedraagt 4,3% (2010: 4,3%).

De grootste projecten in uitvoering betreffen Randstad 380 en Noord-West Nederland.

Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed

De Energiekamer heeft voorwaarden verbonden aan de vergoeding van de constructiekosten van de NorNed-kabel. In 2008 heeft een initiële afrekening plaatsgevonden. In deze afrekening is rekeninggehouden met een malus van EUR 10 miljoen in 2010 ten laste van TenneT TSO B.V. Deze malus is verantwoord als een bijzondere waardevermindering op de NorNed-kabel. In 2010 is het tot een definitieve afrekening gekomen met de verzekeringsmaatschappij welke er toe heeft geleid dat een deel ter hoogte van EUR 3,0 miljoen van de bijzondere waardevermindering is teruggedraaid. Gedurende 2011 hebben er additionele voorlopige afrekeningen plaatsgevonden met verschillende partijen resulterend in een extra terugdraaiing van de bijzondere waardevermindering ter hoogte van EUR 2,5 miljoen.

Bijzondere waardevermindering 220/380 kV

Op 22 september 2010 heeft de Energiekamer het vijfde Methodebesluit vastgesteld. In dit vijfde Methodebesluit zijn onder andere de 220/380 kV-netten gedeeltelijk inefficiënt verklaard (43%). Deze door de Energiekamer veronderstelde inefficiency zal tot lagere tarieven in de komende jaren leiden. De

impairment test op de kasstroomgenerende eenheid 220/380 kV-net leidde tot een impairment van EUR 134,4 miljoen. Voor het bepalen van de impairment heeft TenneT gebruikt gemaakt van de indirecte opbrengstwaarde (value in use methode), met een WACC voor belastingen van 7,55%.

2. Immateriële activa

De boekwaarde van de immateriële activa is als volgt te specificeren:

	Goodwill	Software	Telecom contracten	Totaal
Per 1 januari 2011:				
Aanschafwaarde	18.407	26.485	64.398	109.290
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	15.134	22.726	8.184	46.044
Boekwaarde	3.273	3.759	56.214	63.246
Investeringen	-	89	-	89
Overboeking van materiële vaste activa in uitvoering	-	34.879	-	34.879
Desinvesteringen – aanschafwaarde	-	-2.063	-	-2.063
Desinvesteringen – cumulatieve afschrijving	-	2.063	-	2.063
Afschrijvingen	-	-16.583	-5.135	-21.718
Mutaties 2011	-	18.385	-5.135	13.250
Per 31 december 2011:				
Aanschafwaarde	18.407	59.390	64.398	142.195
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	15.134	37.246	13.319	65.699
Boekwaarde per 31 december 2011	3.273	22.144	51.079	76.496
Per 1 januari 2010:				
Aanschafwaarde	18.407	27.821	64.398	110.626
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	15.134	22.339	3.230	40.703
Boekwaarde	3.273	5.482	61.168	69.923
Investeringen	-	2.145	-	2.145
Afschrijvingen	-	-3.868	-4.954	-8.822
Mutaties 2010	-	-1.723	-4.954	-6.677
Per 31 december 2010:				
Aanschafwaarde	18.407	29.966	64.398	112.771
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	15.134	26.207	8.184	49.525
Boekwaarde per 31 december 2010	3.273	3.759	56.214	63.246

Impairment test

De goodwill heeft betrekking op de overname van Nadine Netwerk B.V. en HS Netten Zeeland B.V. De goodwill is impliciet op impairment getoetst middels de impairment test van de materiële vaste activa. De assumpties die bij de impairment test van de materiële vaste activa zijn gehanteerd in 2010 zijn nog steeds valide en derhalve is in 2011 geen aanvullende impairment aan de orde. De impairment in 2010 had betrekking op het extra hoogspanningsnet. De goodwill heeft betrekking op het hoogspanningsnet en hiervoor is geen impairment geconstateerd.

De telecomcontracten bestaan uit klantcontracten met betrekking tot telecom die met de overname van Nadine Netwerk B.V., HS Netten Zeeland B.V. en TenneT TSO E B.V. zijn verkregen. De klantcontracten met betrekking tot telecom zijn op impairment getoetst. De gehanteerde WACC voor belastingen bedroeg 10,8% (2010: 10,9%). Het gemiddelde gebruikte groeipercentage bedroeg 2,0%. De uitkomsten gaven geen aanleiding tot impairment.

3. Deelnemingen

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

	EDSN	HGRT	Total 2011	Total 2010
Stand per 1 januari	-	11.229	11.229	10.728
Van financiële activa	180	-	180	-
Aandeel in het resultaat	-	1.447	1.447	991
Dividend uitkering	-	-245	-245	-490
Stand per 31 december	180	12.431	12.611	11.229

Energie Data Services Nederland B.V. (EDSN)

EDSN is een innovatieve en hoogwaardige dienstverlener op het gebied van het ontwerpen, vastleggen en verbeteren van de bedrijfs overstijgende administratieve processen en het daarvoor ondersteunende berichtenverkeer ten behoeve van de geliberaliseerde Nederlandse energiemarkt. TenneT TSO B.V. houdt 25% van de aandelen.

Holding des Gestionnaires de Réseaux de Transport d'Électricité S.A.S. (HGRT)

De activiteit van HGRT is het deelnemen in Powernext S.A., een elektriciteitsbeurs in Frankrijk. In 2008 heeft HGRT haar belang in Powernext S.A. uitgebreid naar 52,2%. Het TenneT TSO-aandeel in HGRT is 24,5% en daarmee indirect 12,8% in Powernext S.A.

4. Financiële activa

De financiële activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Minderheidsdeelnemingen	375.285	375.384
Financiële activa niet vrij ter beschikking	24.000	-
Totaal	399.285	375.384
Langlopend	375.285	375.384
Kortlopend	24.000	-
Totaal	399.285	375.384

Minderheidsdeelnemingen

Deze post is als volgt te specificeren:

	EDSN B.V.	CASC CWE S.A.	TenneT TSO Duitsland B.V.	Totaal 2011	Totaal 2010
Stand per 1 januari	180	204	375.000	375.384	610
Acquisitie belang TenneT Duitsland B.V.	-	-	-	-	375.000
Naar deelnemingen	-180	-	-	-180	-
Terugstorting kapitaal	-	-	-	-	-226
Overig	-	81	-	81	-
Stand per 31 december	-	285	375.000	375.285	375.384

Capacity Allocation Service Company.eu S.A. (CASC.EU)

CASC.EU is een onderneming voor grensoverschrijdende diensten en treedt op als een geïntegreerd veilingbureau en staat in voor de implementatie en de uitvoering van langetermijnveilingen (jaarlijkse, maandelijkse en dagelijkse) van transportcapaciteit op de gemeenschappelijke grenzen van diverse landen. Elk van de volgende aandeelhouders heeft een belang van 8,33%: TenneT TSO GmbH, Creos Luxembourg S.A., Elia System Operator S.A., EnBW Transportnetze AG, RTE EDF Transport S.A., Amprion GmbH, VERBUND-Austrian Power Grid AG, Swissgrid AG, Elektro – slovenija d.o.o., Hellenic Transmission System Operator S.A., Terna Rete Elettrica Nazionale Società per Azioni en TenneT TSO B.V.

TenneT TSO Duitsland B.V.

Op 25 februari 2010 verkreeg TenneT Holding B.V.'s indirecte, 100%-dochtermaatschappij transpower gmbh & Co KG (nieuwe naam: TenneT GmbH & Co KG) alle uitgegeven en uitstaande aandelen van het Duitse extra-hoogspanningsnetwerkbedrijf transpower stromübertragungs gmbh (nieuwe naam: TenneT TSO GmbH) alsmede indirect alle uitgegeven en uitstaande aandelen van transpower offshore gmbh (dat vervolgens een zustermaatschappij van TenneT TSO GmbH is geworden en TenneT Offshore GmbH is genoemd).

De acquisitieprijs is voor EUR 375 miljoen gefinancierd door Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet. Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet heeft hiermee een belang van 10%. Als gevolg van de participatie van Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet in de acquisitie zijn er call en put opties uitgegeven. Dit is noodzakelijk omdat de veilinggelden die de Stichting beheert te allen tijde beschikbaar moeten zijn indien de Energiekamer daartoe besluit. De call optie met een uitoefenprijs van EUR 375 miljoen en een looptijd van 10 jaar geeft TenneT Holding B.V. het recht om de participatie van Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet te kopen. De put optie met een uitoefenprijs van EUR 375 miljoen en een looptijd van 10 jaar verplicht TenneT Orange B.V. om de participatie van Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet te kopen indien zij deze aanbiedt. De verplichting van TenneT Orange B.V. is voor EUR 300 miljoen afgedekt door middel van een garantie afgegeven door de Nederlandse staat.

De reële waarde van de aandelen van TenneT TSO Duitsland B.V., samen met de geschreven call optie (tegenpartij TenneT Holding B.V.) en de gekochte put optie (TenneT Orange B.V.) bedraagt EUR 375 miljoen (2010: EUR 375 miljoen).

De minderheidsdeelnemingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is ontleend aan contante waarde berekeningen van toekomstige kasstromen. De kasstromen zijn ontleend aan lange termijnplannen en zijn contant gemaakt tegen rentepercentages die de risico's van de activiteiten reflecteren.

Financiële activa niet vrij ter beschikking

De financiële activa niet vrij ter beschikking bestaan uit deposito's van de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.

Het verloop van de effecten en deposito's kan als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Stand per 1 januari	-	42.000
Aankopen	48.000	-
Aflossingen	-24.000	-42.000
Stand per 31 december	24.000	-
Langlopend	-	-
Kortlopend	24.000	-
Totaal	24.000	-

De reële waarde van de deposito's, bedraagt EUR 24,1 miljoen (2010: nihil) met een effectief interestpercentage van 1,2% (2010: nihil). De reële waarde van niet vrij verhandelbare financiële instrumenten (in casu de deposito's) is bepaald met discounted cash flow waarderingstechnieken, gebaseerd op marktcondities op balansdatum (inclusief opgelopen rente).

De financiële activa niet vrij ter beschikking bestaande uit effecten en deposito's kunnen als volgt naar activiteiten worden gespecificeerd:

	2011	2010
Saldo uit verrekening onbalans	24.000	-
Stand per 31 december	24.000	-

5. Latente belastingvordering

De latente belastingvordering heeft betrekking op de tijdelijke verschillen tussen de fiscale en bedrijfseconomische waardering van de vaste activa en voorzieningen. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd als daartoe een wettelijk afdwingbaar recht bestaat en indien de belastingen door dezelfde autoriteit worden geheven.

Het verloop van de latente belastingvordering is als volgt:

	Vaste activa	Voorzieningen	Totaal
Stand per 1 januari 2011	33.134	3.780	36.914
Verwerkt in het resultaat	13.552	237	13.789
Naar acute positie	-5	-	-5
Stand per 31 december 2011	46.681	4.017	50.698
Stand per 1 januari 2010	21.308	5.540	26.848
Verwerkt in het resultaat	14.172	-1.760	12.412
Naar acute positie	-2.346	-	-2.346
Stand per 31 december 2010	33.134	3.780	36.914

De totale latente belastingvordering heeft met name betrekking op de materiële vaste activa van het 380 kV-net en het 150 kV-net. De realisatie vindt voornamelijk gedurende de resterende levensduur plaats. De latente belastingpositie heeft daarmee een overwegend lange termijn karakter. De stijging in vaste activa

heeft grotendeels betrekking op lagere fiscale afschrijvingen. Er is nog geen rekening gehouden met de vervroegde fiscale afschrijving over het jaar 2011 omdat de informatie nog niet beschikbaar is.

6. Overige vorderingen

De overige vorderingen hebben betrekking op de afkoop van langjarige erfpachtcontracten, vooruitbetaalde huur en fee voor kredietfaciliteiten, beschikbaar in de periode 2009-2015.

Het verloop van de overige vorderingen is als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari	11.743	14.842
Overboeking vooruitbetaalde fee kredietfaciliteit naar TenneT Holding B.V.	-	-2.710
Ten laste van het resultaat	-349	-389
Overige mutaties	221	-
Stand per 31 december	11.615	11.743
Langlopend	11.284	11.412
Kortlopend	331	331
Stand per 31 december	11.615	11.743

Met ingang van 2010 vindt de financiering van TenneT TSO B.V. plaats via TenneT Holding B.V. Derhalve is in 2010 de vooruitbetaalde kredietfaciliteit getransfereerd naar TenneT Holding B.V. Er is geen sprake meer van externe financiering.

Jaarlijks wordt een deel van de waarde van de overige vorderingen (berekend volgens de effectieve interestmethode) ten laste van het resultaat gebracht, hetgeen als volgt kan worden gespecificeerd:

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	331	1.325	9.959	11.615
Per 31 december 2010	331	1.325	10.087	11.743

7. Voorraden

De voorraden bestaan uit magazijnvoorraden. Ultimo 2011 lag er voor EUR 4,0 miljoen op voorraad (2010: EUR 4,7 miljoen). De magazijnvoorraden worden met name aangewend ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden aan het eigen net en netten van derden.

8. Debiteuren en overige vorderingen

De debiteuren en overige vorderingen zijn als volgt nader te specificeren:

	2011	2010
Debiteuren	114.377	39.822
Nog te factureren bedragen	44.030	34.532
Te vorderen van TSO's	4.318	3.145
Te vorderen inzake marktkoppeling	-	32.228
Te vorderen rente	1.262	-
Belastingen	12	-
Kortlopend deel langlopende vorderingen	331	331
Overige	3.192	3.307
Totaal	167.522	113.365

TenneT TSO loopt geen kredietrisico uit hoofde van haar debiteuren aangezien potentiële verliezen naar verwachting worden gecompenseerd in de tarieven voor de volgende periode.

De reële waarde van de vorderingen is gelijk aan de hier gepresenteerde waarde. Alle vorderingen zijn kortlopend. Er is geen voorziening voor oninbaarheid (2010: EUR 0,2 miljoen).

De ouderdomsanalyse van de debiteuren naar vervaldatum voor 2011 en 2010 en de mutatie in de voorziening voor oninbaarheid worden hieronder weergegeven:

	Binnen vervaldatum	0-30 dagen	31-60 dagen	>60 dagen	Voorzien	Totaal
Per 31 december 2011	101.699	421	269	11.988	-	114.377
Per 31 december 2010	10.052	4.443	199	25.316	-188	39.822

Op basis van ervaringscijfers is de verwachting dat de facturen waarvan de vervaldatum is verstreken zullen worden betaald. Er zijn geen overige vorderingen op balansdatum waarvan de vervaldatum is overschreden. De voorziening voor oninbaarheid wordt statisch bepaald, op grond van de geschatte inningskansen.

Het verloop van de voorziening voor oninbaarheid is als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari 2011	188	188
Onttrekkingen	-188	-
Stand per 31 december 2011	-	188

Alle overige vorderingen zijn geclassificeerd als 'binnen vervaldatum'. Zie hoofdstuk 3 'Financieel risico management' voor een analyse van het kredietrisico.

9. Onderhanden werk

Het onderhanden werk bedraagt EUR 1,1 miljoen (2010: EUR 9,0 miljoen). Onderhanden werk projecten waarvoor de gefactureerde termijnen de reeds gemaakte kosten overschrijden zijn verantwoord onder de kortlopende schulden en bedragen EUR 0,9 miljoen (2010: EUR 2,3 miljoen).

10. Liquide middelen (exclusief schulden aan financiële instellingen)

De liquide middelen bestaan uit de zekerheidstellingen en tegoeden op bankrekeningen met een resterende looptijd korter dan drie maanden exclusief schulden aan financiële instellingen. De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd naar aard en activiteiten:

	Zekerheid- stellingen	Tegoeden op bankrekeningen	Totaal
Niet vrij ter beschikking:			
- Veiling capaciteit	33	1.171	1.204
- Balanshandhaving	36.440	4.619	41.059
Vrij ter beschikking	-	353	353
Totaal per 31 december 2011	36.473	6.143	42.616

	Zekerheid- stellingen	Tegoeden op bankrekeningen	Totaal
Niet vrij ter beschikking:			
- Veiling capaciteit	15.724	7	15.731
- Balanshandhaving	26.557	27.931	54.488
Vrij ter beschikking	-	2.603	2.603
Totaal per 31 december 2010	42.281	30.541	72.822

De liquide middelen verhouden zich als volgt tot het kasstroomoverzicht:

	2011	2010
Liquide middelen	42.616	72.822
Schulden aan financiële instellingen	-	-30.001
Totaal	42.616	42.821

11. Vaste activa aangehouden voor verkoop

TenneT verwacht binnen een jaar na balansdatum bepaalde transformatoren te verkopen; deze transformatoren zijn overgebracht naar vaste activa aangehouden voor verkoop voor een bedrag van EUR 4,4 miljoen. Deze activa worden gewaardeerd op de boekwaarde omdat de verwachte reële waarde minus verkoopkosten hoger is dan de boekwaarde.

12. Eigen vermogen

Geplaatst en gestort kapitaal

Op balansdatum bedraagt het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap EUR 500 miljoen, verdeeld in één miljoen aandelen van EUR 500 elk. Hiervan zijn 200.000 aandelen geplaatst en gestort. Deze post is gedurende het verslagjaar niet gewijzigd.

Agioreserve

De agioreserve vloeit voort uit de inbreng van activa en passiva door TenneT Holding B.V. In 2011 hebben TenneT Holding B.V. en de Nederlandse Staat een overeenkomst getekend waarin de Nederlandse Staat de verplichting is aangegaan tot het doen van een kapitaalinjectie van EUR 600 miljoen, waarvan EUR 300 miljoen in 2011 is ontvangen. De ontvangst van de resterende EUR 300 miljoen wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2012. De kapitaalinjectie vindt plaats zonder aandelenuitgifte. De kapitaalinjectie is ontvangen door TenneT Holding B.V. en vervolgens overgebracht als agioreserve naar TenneT TSO B.V. De Nederlandse Staat heeft bepaald dat deze kapitaalinjectie uitsluitend aangewend mag worden voor Nederlandse activiteiten.

Dividendvoorstel

Door de directie is voorgesteld om EUR 60 miljoen dividend (2010: nihil) uit te keren aan de aandeelhouder. Het voorgestelde dividendbedrag per aandeel bedraagt EUR 300 (2010: nihil).

13. Investeringsbijdragen

De investeringsbijdragen hebben betrekking op investeringen en daaraan gerelateerde exploitatiekosten die na goedkeuring door de Energiekamer uit de veilinggelden zijn gefinancierd. Over de contante waarde van de vergoeding voor de exploitatiekosten wordt 6,0% (2010: 5,41%) rente vergoed in overeenstemming met het besluit van de Energiekamer.

Het verloop van de investeringsbijdragen is als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari	329.768	349.661
Aanpassing besluit Energiekamer CAPEX System Operator	217	-6.307
Rente	512	647
<i>Amortisatie ten gunste van de winst-en-verliesrekening:</i>		
- Afschrijvingen	-11.584	-11.744
- Onderhoudskosten	-	-157
Overige mutaties	5.406	-2.332
Stand 31 december	324.319	329.768
Langlopend	313.094	317.858
Kortlopend	11.225	11.910
Totaal	324.319	329.768

Aanpassing besluit Energiekamer CAPEX System Operator

Door de Energiekamer is voor de periode 2011-2013 het eerste Methodebesluit voor de system operator taken vastgesteld. Dit heeft als consequentie dat de al ontvangen CAPEX-vergoeding over investeringen voor system operator taken uit 2008 weer teruggegeven moeten worden in de tarieven. Dit heeft TenneT TSO B.V. als zodanig verwerkt. Investerings voor de system operator taken worden opgenomen in de gereguleerde activa waarde voor system operator taken.

De amortisatie ten gunste van de winst-en-verliesrekening is onder de overige opbrengsten opgenomen.

De looptijd van de investeringsbijdragen is als volgt:

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	11.225	59.550	253.544	324.319
Per 31 december 2010	11.910	51.789	266.069	329.768

14. Veilinggelden

TenneT TSO B.V. exploiteert de capaciteit van de buitenlandverbindingen. De inkomsten uit de veiling van deze capaciteit staan niet vrij ter beschikking. De veilinggelden zijn ondergebracht bij Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet. Bestedingen geschieden uitsluitend na goedkeuring door de Energiekamer.

De rente die is toegevoegd aan de veilinggelden bestaat uit het rendement op de investering in TenneT TSO Duitsland B.V. plus de ontvangen call optie premie minus de betaalde rente voor de lening van TenneT Orange B.V. minus de betaalde put optie premie.

	2011	2010
Stand per 1 januari	319.056	292.343
Toevoeging veilinggelden/marktkoppeling	66.151	30.013
Rente	10.827	1.069
Onttrekkingen	-19.491	-4.369
Stand per 31 december	376.543	319.056
Langlopend	376.543	319.056
Kortlopend	-	-
Totaal	376.543	319.056

Toevoeging veilinggelden/marktkoppeling

De toevoeging aan de veilinggelden betreft de opbrengst van de veiling van de capaciteit, inclusief marktkoppeling, van de buitenlandverbindingen en de NorNed-kabel.

De overige onttrekkingen uit de veilinggelden in 2011 bestaan voornamelijk uit nieuwe vergoedingen voor de operationele kosten van de NorNed-kabel en vergoeding voor de kosten van energie en vermogen.

De overige onttrekkingen uit de veilinggelden in 2010 bestaan voornamelijk uit de vergoeding voor de operationele kosten van de NorNed-kabel en vergoeding voor de kosten van energie en vermogen.

De looptijd van de veilinggelden is afhankelijk van het feit of er goedkeuring door de Energiekamer heeft plaatsgevonden waardoor TenneT in de toekomst bestedingen heeft die zij aan de veilinggelden kan onttrekken. Een dergelijke goedkeuring duurt gebruikelijk langer dan 1 jaar. Derhalve zijn de veilinggelden geclassificeerd in de looptijd 1-5 jaar:

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	-	376.543	-	376.543
Per 31 december 2010	-	319.056	-	319.056

15. Voorzieningen

De mutaties in de voorzieningen zijn als volgt gespecificeerd:

	Milieu en amovering	Verlieslatende taken	Afvloeiing personeel	Jubileum- uitkeringen	Premies ziektekosten verzekering	Totaal
Stand per 1 januari 2011	13.669	-	87	4.686	722	19.164
Dotaties	1.069	-	260	718	-	2.047
Vrijval verwerkt via resultaat	-	-	-60	-348	-186	-594
Rente	502	-	-	195	26	723
Overige mutaties	-13	-	84	-	-84	-13
Stand per 31 december 2011	15.227	-	371	5.251	478	21.327
Langlopend	13.727	-	-	4.606	478	18.811
Kortlopend	1.500	-	371	645	-	2.516
Totaal	15.227	-	371	5.251	478	21.327
Stand per 1 januari 2010	11.136	15.000	289	4.159	801	31.385
Dotaties	4.213	-	27	658	60	4.958
Vrijval verwerkt via resultaat	-	-	-75	-21	-133	-229
Rente	457	-	-	173	32	662
Onttrekking	-2.218	-15.000	-154	-283	-38	-17.693
Overige mutaties	81	-	-	-	-	81
Stand per 31 december 2010	13.669	-	87	4.686	722	19.164
Langlopend	12.169	-	26	4.227	622	17.044
Kortlopend	1.500	-	61	459	100	2.120
Totaal	13.669	-	87	4.686	722	19.164

Voorziening milieu en amovering

De voorziening milieu en amovering dient ter dekking van de toekomstige verplichting tot het verwijderen van schadelijke stoffen en van te verlaten hoogspanningsverbindingen alsmede van ondergrondse kabeltrace's. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde. De belangrijkste veronderstellingen zijn toekomstig prijspeil en een disconteringsvoet van 4%.

Verlieslatende taken

De voorziening verlieslatende taken dient ter dekking van de onvermijdbare verliezen op de vanuit de Wet Onafhankelijk Netbeheer in rechte afdwingbare taak tot het beheer van de 110-150kV netten. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde. De voorziening is in 2010 volledig benut.

Voorzieningen aangaande personeel

Afvloeiing personeel

De voorziening afvloeiing personeel dient ter dekking van de kosten voor afvloeiing van personeel waarvan de verplichtingen voor balansdatum zijn ontstaan.

Jubileumuitkeringen

De groep heeft toekomstige CAO verplichtingen met betrekking tot aan het salaris gerelateerde diensttijdgebonden uitkeringen en uitkeringen op pensioendatum. De hieraan gerelateerde voorziening is gebaseerd op actuariële grondslagen. De belangrijkste veronderstellingen zijn: een jaarlijkse salarisstijging van 2,5%, een retentiepercentage afhankelijk van leeftijd en een disconteringsvoet van 4%.

Premies ziektekosten verzekering

Er bestaan toekomstige verplichtingen voor de vergoeding van premies voor ziektekostenverzekeringen aan gepensioneerden. De voorziening is gebaseerd op de CAO afspraken en op actuariële grondslagen. De belangrijkste veronderstellingen zijn: geen jaarlijkse premiestijging en een disconteringsvoet van 4%.

16. Schulden aan groepsmaatschappijen

	2011	2010
TenneT Holding B.V.	1.415.000	1.456.059
TenneT Orange B.V.	76.693	76.963
Overige	851	107
Stand per 31 december	1.492.544	1.533.129
Langlopend	1.490.000	1.475.000
Kortlopend	2.544	58.129
Totaal	1.492.544	1.533.129

TenneT TSO B.V. wordt gefinancierd vanuit TenneT Holding B.V. Op 31 december 2011 bedroeg de hoofdsom van de gecommiteerde langlopende lening tussen TenneT Holding B.V. en TenneT TSO B.V. EUR 1.415 miljoen (2010: EUR 1.456 miljoen); er is geen maximum faciliteit overeengekomen. De looptijd bedraagt 10 jaar en wordt ieder jaar automatisch met 1 jaar verlengd. De overeengekomen conditie is cross default. Het interest percentage is gelijk aan de financieringskostenvoet van TenneT Holding B.V. met een opslag van 0,125% (maandelijkse aanpassing).

TenneT Orange B.V. heeft aan Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet een lening verstrekt van EUR 75 miljoen (2010: EUR 75 miljoen), met een maximum faciliteit van EUR 75 miljoen. De oorspronkelijke looptijd bedraagt 10 jaar. De resterende looptijd bedraagt ruim 8 jaar. De overeengekomen condities zijn negative pledge, pari passu en cross default. Het interest percentage bedraagt 5,164%.

Daarnaast heeft TenneT TSO onder de kortlopende verplichtingen schulden ter hoogte van EUR 2,5 miljoen in rekening courant opgenomen met haar groepsmaatschappijen, waarvan EUR 1,6 miljoen betrekking heeft op TenneT Orange B.V. Het interest percentage is gelijk aan gemiddelde EONIA met een opslag van 0,050% bij een positief rekening courant saldo en gemiddelde EONIA met een opslag van 0,900% bij een negatief rekening courant saldo (maandelijkse aanpassing).

17. Overige schulden

Dit betreft vooruitontvangen vergoeding voor glasvezelverbinding. Het bedrag valt vrij ten gunste van de winst-en-verliesrekening gedurende de resterende contractperiode.

18. Te verrekenen in tarieven

Het verloop van de te verrekenen in tarieven bedragen is als volgt:

	Te verrekenen in tarieven van volgende jaren	Saldo uit verrekening onbalans	Vergoeding van producenten voor buitenland- capaciteit	Totaal
Stand per 1 januari 2011	20.392	16.614	-	37.006
Te verrekenen in toekomstige tarieven	-45.922	20.067	-	-25.855
Rente	-22	230	-	208
Verrekend in huidige tarieven	34.497	-13.827	-	20.670
Stand per 31 december 2011	8.945	23.084	-	32.029
Stand per 1 januari 2010	-20.124	21.419	15	1.310
Te verrekenen in toekomstige tarieven	23.116	39.112	-15	62.213
Rente	-6.324	119	-	-6.205
Verrekend in huidige tarieven	23.724	-44.036	-	-20.312
Stand per 31 december 2010	20.392	16.614	-	37.006

Te verrekenen in tarieven van volgende jaren

Dit betreffen verschillen tussen de werkelijke tariefsinkomsten en de in het jaar toegestane omzet. Deze bedragen worden verrekend met de marktpartijen via de toekomstige tarieven. De rente opbrengst in 2010 wordt verklaard doordat de jaren 2008 en 2009 in 2010 zijn naverrekend. Dit was nog niet gewaardeerd.

Saldo uit verrekening onbalans

Het systeem van balanshandhaving brengt met zich mee dat TenneT TSO B.V. jaarlijks bedragen ontvangt die in het toekomstige tarief voor systeemdiensten worden verrekend.

19. Schulden aan financiële instellingen

TenneT TSO B.V. beschikt over een kortlopende gecommiteerde kredietfaciliteit van EUR 30 miljoen (2010: EUR 30 miljoen). Voor deze kredietfaciliteit zijn bepalingen opgenomen ter zake van negative pledge en pari passu. Er zijn geen zekerheden verstrekt. De faciliteit heeft een variabele rente. Per balansdatum was niets (2010: 30 miljoen) van deze faciliteit opgenomen. De faciliteit is gecommiteerd tot en met juni 2012.

20. Zekerheidstellingen

De zekerheidstellingen zijn verkregen van derden voor de veiling van capaciteit op de buitenlandverbindingen en in het kader van de balanshandhaving. De zekerheidstellingen kunnen als volgt naar activiteiten worden gespecificeerd:

	2011	2010
Veiling van capaciteit door TSO Auction B.V.	-	1.311
Veiling van capaciteit NorNed-kabel	33	14.413
Balanshandhaving TenneT TSO B.V.	36.440	26.557
Totaal	36.473	42.281

21. Crediteuren en overige schulden

De crediteuren en overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Nog te betalen kosten voor transportdiensten en systeemdiensten	45.685	36.419
Crediteuren	20.311	28.308
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35.073	5.319
Rente	13	35
Overlopende passiva	58.405	76.196
Totaal	159.487	146.277

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Dit betreft voor EUR 30 miljoen af te dragen BTW en voor EUR 5 miljoen af te dragen premies sociale verzekeringen.

Financiële instrumenten - Reële waarden en categorieën

In de onderstaande tabel zijn de posten opgenomen waarvoor de grondslagen voor waardering en verwerking van financiële instrumenten zijn toegepast.

2011

Categorieën (x EUR 1.000)	Noot	Boekwaarde	Geen financieel actief/passief	Categorieën van financiële instrumenten					Reële waarde
				Financiële activa/verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de W&V-rekening	Leningen en vorderingen/Overige financiële verplichtingen	Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	Voor verkoop beschikbare financiële activa	Derivaten aangehouden voor hedge doeleinden	
				Aangemerkt bij eerste opname	Handelsdoeleinden				
Financiële activa									
Minderheidsdeelnames	4	375.285	-	-	-	-	-	375.285	-
Financiële activa niet vrij ter beschikking	4	24.000	-	-	-	24.000	-	-	-
Totaal financiële activa		399.285	-	-	-	24.000	-	375.285	-
Vorderingen									
Debiteuren en overige vorderingen	8	167.522	-	-	-	167.522	-	-	-
Vorderingen op verbonden partijen	34	540.678	-	-	-	540.678	-	-	-
Totaal vorderingen		708.200	-	-	-	708.200	-	-	-
Liquide middelen									
Zekerheidsstellingen	10	36.473	-	-	-	36.473	-	-	-
Tegoeden op bankrekeningen	10	6.143	-	-	-	6.143	-	-	-
Totaal liquide middelen		42.616	-	-	-	42.616	-	-	-
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA		1.150.101	-	-	-	774.816	-	375.285	-
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN									
Langlopende verplichtingen									
Schulden aan groepsmaatschappijen	16	1.490.000	-	-	-	1.490.000	-	-	-
Totaal langlopende verplichtingen		1.490.000	-	-	-	1.490.000	-	-	-
Kortlopende verplichtingen									
Schulden aan groepsmaatschappijen	16	2.544	-	-	-	2.544	-	-	-
Zekerheidsstellingen	20	36.473	-	-	-	36.473	-	-	-
Crediteuren en overige schulden	21	159.487	-	-	-	159.487	-	-	-
Totaal kortlopende verplichtingen		198.504	-	-	-	198.504	-	-	-
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN		1.688.504	-	-	-	1.688.504	-	-	-

2010

Categorieën (x EUR 1.000)	Noot	Boekwaarde	Geen financieel actief/passief	Categorieën van financiële instrumenten					
				Financiële activa/verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de W&V-rekening	Leningen en vorderingen/Overige financiële verplichtingen	Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	Voor verkoop beschikbare financiële activa	Derivaten aangehouden voor hedge doeleinden	
				Aangemerkt bij eerste opname	Handelsdoeleinden				
Financiële activa									
Minderheidsdeelnemingen	4	375.384	-	-	-	-	-	375.384	-
Totaal financiële activa		375.384	-	-	-	-	-	375.384	-
Vorderingen									
Debiteuren en overige vorderingen	8	113.365	-	-	-	113.365	-	-	-
Vorderingen op verbonden partijen	34	2.336	-	-	-	2.336	-	-	-
Totaal vorderingen		115.701	-	-	-	115.701	-	-	-
Liquide middelen									
Zekerheidsstellingen	10	42.281	-	-	-	42.281	-	-	-
Tegoeden op bankrekeningen	10	30.541	-	-	-	30.541	-	-	-
Totaal liquide middelen		72.822	-	-	-	72.822	-	-	-
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA		563.907	-	-	-	188.523	-	375.384	-
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN									
Langlopende verplichtingen									
Schulden aan groepsmaatschappijen	16	1.475.000	-	-	-	1.475.000	-	-	-
Totaal langlopende verplichtingen		1.475.000	-	-	-	1.475.000	-	-	-
Kortlopende verplichtingen									
Schulden aan groepsmaatschappijen	16	58.129	-	-	-	58.129	-	-	-
Schulden aan financiële instellingen	19	30.001	-	-	-	30.001	-	-	-
Zekerheidsstellingen	20	42.281	-	-	-	42.281	-	-	-
Crediteuren en overige schulden	21	146.277	-	-	-	146.277	-	-	-
Totaal kortlopende verplichtingen		276.688	-	-	-	276.688	-	-	-
TOTAAL FINANCIËLE VERPLICHTINGEN		1.751.688	-	-	-	1.751.688	-	-	-

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

22. Netto-omzet

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Aansluit- en transportdiensten	458.281	320.977
Systeemdiensten	133.744	150.064
Handhaving energiebalans	33.130	27.377
Omzet diensten marktfacilitering	5.040	3.641
Omzet overige diensten	24.835	7.606
Werken voor derden	4.649	484
Totaal netto-omzet	659.679	510.149

Aansluit-, transport- en systeemdiensten

De omzet voor aansluit-, transport- en systeemdiensten is grotendeels gereguleerd door de Energiekamer. Daarbij gelden in 2010 twee reguleringsmethodieken, te weten omzetregulering voor de netten voor 110 kV en hoger en budgetregulering voor de systeemtaken. In 2011 geldt nog één reguleringsmethodiek, te weten omzetregulering.

De stijging is het gevolg van het feit dat TenneT het beroep tegen het Methodebesluit voor de vierde reguleringsperiode heeft gewonnen. TenneT had een beroep ingesteld bij het CBb inzake het Methodebesluit voor de vierde reguleringsperiode (2008-2010). In juni 2010 heeft het CBb uitspraak gedaan en geconcludeerd dat het Methodebesluit wordt vernietigd en de Energiekamer opnieuw een Methodebesluit dient vast te stellen voor de vierde periode. TenneT is in het gelijk gesteld op de volgende beroepsgrond:

- Geen dekking van indirect operationele kosten van de 110 en 150 kV hoogspanningsnetten die door TenneT worden beheerd;
- Geen volledige dekking van meerkosten met betrekking tot overdracht beheer hoogspanningsnetten.

Inmiddels heeft de Energiekamer in concept een uitvraag gedaan ten aanzien van de meerkosten en de indirecte operationele kosten. Het definitieve herziene Methodebesluit resulteerde in een bedrag van EUR 136 miljoen – waarvan EUR 116 miljoen betrekking heeft op 2011 en eerder – hetgeen is opgenomen in opbrengsten uit aansluit- en transportdiensten.

In de omzet voor aansluit- en transportdiensten zijn tevens begrepen de diensten die aan regionale netbeheerders worden geleverd ten behoeve van het oplossen van transportbeperkingen en blindvermogenshuishouding alsmede de opbrengsten uit hoofde van het voorzien in capaciteit van landgrensoverschrijdende verbindingen (cross border tarieven).

Handhaving energiebalans

De omzet handhaving energiebalans is gelijk aan de hiervoor gemaakte kosten voor energie en vermogen.

Omzet diensten marktfacilitering

De omzet diensten marktfacilitering betreft de vergoeding voor de kosten voor het waarmerken van milieuvriendelijk geproduceerde elektriciteit, het uitvoeren van subsidieregelingen en de veiling van capaciteit van de buitenlandverbindingen.

Omzet overige diensten

De omzet overige diensten betreft met name de verhuur van ruimtes en glasvezelcapaciteit voor telecommunicatie en wordt grotendeels aan verbonden partijen (NOVEC B.V.) geleverd.

23. Kosten energie en vermogen

De kosten voor inkoop van energie en vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Aansluit- en transportdiensten	68.318	59.354
Cross border tarieven	-1.360	-1.271
Systeemdiensten	68.047	68.387
Handhaving energiebalans	33.130	27.377
	168.135	153.847

Aansluit- en transportdiensten

De kosten voor aansluit- en transportdiensten hebben betrekking op de inkoop van netverliezen, transportbeperkingen en blindvermogen.

Cross border tarieven

De kosten voor cross border tarieven betreffen de door Nederland verschuldigde vergoeding voor het gebruik van het buitenlandse transportnet. De kosten worden verrekend via het transportdienstentariaf.

Systeemdiensten

De kosten voor systeemdiensten hebben betrekking op de inkoop van regel- en reservevermogen, black start voorzieningen en noodvermogen.

Handhaving energiebalans

De gemaakte kosten voor energie en vermogen zijn gelijk aan de omzet handhaving energiebalans.

24. Kosten transportnetten en -systemen

De kosten van transportnetten en -systemen betreffen zowel de kosten van exploitatie van de transportnetten, alsmede de kosten voor onderhoud van systemen ten behoeve van de primaire bedrijfsprocessen en zijn als volgt gespecificeerd:

	2011	2010
Systemen voor primaire bedrijfsprocessen	2.178	1.787
Onderhouds- en exploitatiekosten transportnetten	70.931	43.040
Dotatie voorziening milieu en amovering	1.069	4.213
	74.178	49.040

Onderhouds- en exploitatiekosten transportnetten

De stijging is het gevolg van het feit dat TenneT facturen verwacht te ontvangen van Liander en Stedin voor een geschat totaal bedrag van EUR 25 miljoen aan kosten voor transporttarieven.

25. Personeelskosten

De personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Salarissen	73.303	68.279
Sociale lasten	6.956	6.355
Pensioenlasten	9.941	8.733
Overige personeelskosten	2.130	1.988
Dotatie voorzieningen personeel	384	516
Geactiveerde productie eigen bedrijf	-36.335	-31.883
	56.379	53.988

In 2011 bedroeg het gemiddeld aantal medewerkers 1.142 fte (2010: 996 fte), allen in Nederland werkzaam.

Bezoldiging van bestuurders

In onderstaand overzicht wordt een opgave gedaan van de bezoldiging van bestuurders voor zover die ten laste zijn gekomen van de vennootschap.

De bezoldiging bestuurders voor de werkzaamheden voor TenneT Holding B.V. en TenneT TSO B.V. gezamenlijk kan als volgt worden gespecificeerd:

	Honorarium vast	Honorarium variabel	Pensioenpremies	Totaal
2011	626	125	186	937
2010	772	127	206	1.105

26. Afschrijvingen op activa en (terugneming) bijzondere waardeverminderingen

De afschrijvingen op activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Afschrijving materiële vaste activa	106.859	102.972
Afschrijving immateriële activa	21.718	8.822
	128.577	111.794

De bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Bijzondere waardevermindering 220/380 kV	-	134.400
Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed	-2.468	-3.024
	-2.468	131.376

Zie noot 1 Materiële vaste activa voor meer informatie omtrent bijzondere waardeverminderingen.

27. Overige verliezen / (winsten) - netto

De overige verliezen / (winsten) – netto kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Verkoop transformatoren Transportnet Zuid-Holland B.V.	-8.992	-
Aandeel in het resultaat Capacity Allocation Service Company.eu S.A.	-81	-
Overige boekwinsten	-196	-
	-9.269	-

28. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Huisvestingskosten	5.248	5.854
Kantoorautomatisering	2.943	3.530
Kantoorkosten	2.443	3.034
Advieskosten	2.197	4.460
Inhuur personeel	13.079	24.302
Reis- en verblijfkosten	7.968	8.030
Onderzoekskosten	2.871	1.449
Overige bedrijfskosten	10.494	12.920
	47.243	63.579

29. Financieringsbaten en -lasten

De financieringsbaten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Rente op bedrijfsmiddelen in uitvoering	16.940	13.443
Overige rentebaten	808	5.614
Financieringsbaten	17.748	19.057

Het interest rendement dat de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet behaalt met de bij haar gestalde gelden is rechtstreeks aan de desbetreffende middelen toegevoegd en bedraagt EUR 0,6 miljoen (2010: EUR 1,0 miljoen).

De financieringslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Leningen en kredietfaciliteiten	-	1.866
Rentelast financiering TenneT Holding B.V.	65.621	64.020
Overige rentelasten	1.228	-
Rente op voorzieningen	723	662
Financieringslasten	67.572	66.548

De rente op de financiering via TenneT Holding B.V. is afhankelijk van de externe financieringskosten van TenneT Holding B.V. met een opslag van 0,125% (maandelijke aanpassing). De gemiddelde effectieve rente over de leningen en kredietfaciliteiten en de financieringslasten via TenneT Holding B.V. bedroeg 4,57% (2010: 4,9%).

30. Belasting

De belasting over de winst voor belastingen wijkt af van de te verwachten belasting op basis van het nominale belastingtarief. In onderstaande tabel is dit verschil nader toegelicht:

	2011	2010
Resultaat voor belasting	158.664	-89.065
Belasting op basis van het gemiddelde nominale tarief	-39.645	22.686
Effect tariefswijziging op waardering latente belastingvordering	-	-738
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	-32	-
Niet in aftrek te nemen bedragen	-71	-71
	-39.748	21.877

De belastingdruk op het resultaat 2011 volgens de geldende tarieven bedraagt 25,0% (2010: 25,5%).

De belastingdruk is als volgt samengesteld:

	2011	2010
Latent te verrekenen belastingen	13.789	12.412
Direct te verrekenen belastingen	-53.537	9.465
	-39.748	21.877

31. Aandeel in het resultaat van deelnemingen

Het resultaat deelnemingen betreft het aandeel in het resultaat van de Holding de Gestionnaires de Réseaux de Transport d'Electricite S.A.S. (HGRT).

32. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

(x EURO miljoen)	2011	2010
(Meerjarige) financiële verplichtingen	149,9	196,3
(Meerjarige) financiële rechten	15,6	-
Operationele leaseverplichting	91,1	18,2
Voorwaardelijke verplichtingen	18,3	-
Voorwaardelijke rechten	100,4	113,9
Ontvangen staatsgaranties	300,0	300,0

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Per 31 december 2011 zijn ter zake van de materiële vaste activa voor EUR 142,7 miljoen (2010: EUR 187,0 miljoen) verplichtingen aangegaan.

TenneT TSO B.V. heeft met grondeigenaren zakelijke recht en erfpacht overeenkomsten afgesloten voor het gebruik van percelen ten behoeve van stations, lijnen en ondergrondse kabels. De jaarlijkse kosten met betrekking tot deze overeenkomsten bedragen EUR 1,7 miljoen (2010 EUR 1,7 miljoen).

In november 2007 is, onder voorbehoud van goedkeuring door Provinciale Staten, overeenstemming bereikt met de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel over de instandhouding en opwaardering van de bestaande 220 kV-lijn Zwolle-Vierverlaten. Onderdeel van de overeenstemming is de handhaving van het tracé tussen Zwolle en Hoogeveen. Voor het handhaven van dit tracé is een compensatiebedrag afgesproken van EUR 10 miljoen voor projecten die de natuur en het landschap van Drenthe en Overijssel versterken. In 2011 is er voor EUR 2,1 miljoen (2010 : EUR 2,4 miljoen) door TenneT TSO B.V. uitgekeerd. Het resterende compensatiebedrag ultimo 2011 bedraagt derhalve EUR 5,5 miljoen (2010: EUR 7,6 miljoen). TenneT TSO B.V. is voornemens dit bedrag op te nemen in de aanmerkelijke investeringen.

(Meerjarige) financiële rechten

De bedragen hebben betrekking op de verkoop van het hoofdkantoor in Arnhem. Volgens het contract wordt de verkoop verwacht in 2014.

Operationele leaseverplichting

De totale operationele leaseverplichting die voortvloeit uit de operationele lease van kantoren en auto's is als volgt:

(* EUR 1.000)	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	5.685	22.940	62.458	91.083
Per 31 december 2010	6.339	9.995	1.888	18.222

Voorwaardelijke verplichtingen

TenneT TSO B.V. heeft ultimo 2011 voor EUR 18,3 miljoen aan bankgaranties verstrekt.

Voorwaardelijke rechten

TenneT TSO B.V. heeft ultimo 2011 voor EUR 66,9 miljoen (2010: EUR 82,1 miljoen) aan bankgaranties ontvangen met betrekking tot vooruitbetalingen inzake investeringsprojecten.

Ten gunste van TenneT TSO B.V. zijn door programmaverantwoordelijke bedrijven in het kader van de handhaving van de energiebalans voor EUR 33,5 miljoen (2010: EUR 31,8 miljoen) bankgaranties afgegeven.

Kartelvorming

TenneT TSO B.V. heeft schade geleden als gevolg van prijsafspraken. TenneT TSO B.V. heeft de betreffende partijen aansprakelijk gesteld voor geleden schade. De uitkomsten hiervan zijn vooralsnog onzeker.

Ontvangen staatsgaranties

De geschreven putoptie – met een uitoefenprijs van EUR 375 miljoen en een looptijd van 10 jaar – verplicht TenneT Orange B.V. om het aandeel van de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet te kopen wanneer het wordt aangeboden. TenneT Orange B.V.'s verplichting wordt voor EUR 300 miljoen gedekt door garanties die zijn afgegeven door de Nederlandse Staat.

Behalve genoemde niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen bestaan er nog andere rechten en verplichtingen die gezien de omvang niet afzonderlijk zijn vermeld.

33. Gebeurtenissen na balansdatum

TenneT heeft het beroep tegen het Methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode verloren. In haar uitspraak gaf het CBB aan dat de NMa terecht heeft besloten dat de hogere kosten als gevolg van inefficiëntie van de oude investeringen niet volledig kunnen worden gecompenseerd uit gereguleerde tariefinkomsten. Het CBB bepaalde ook dat de NMa terecht de uitkomsten van een internationale TSO benchmark heeft gebruikt om de kostenefficiëntie te bepalen. Gezien de uitkomst van het beroep, zal TenneT haar strategie om het toekomstige reguleringskader fundamenteel te veranderen, heroverwegen. Eén beroepsgrond is wel toegewezen door het CBB en als gevolg daarvan zal TenneT een extra EUR 2 miljoen omzet ontvangen in de huidige reguleringsperiode.

34. Transacties met verbonden partijen

	2011	2010
TenneT Holding B.V.	535.295	-
Novec B.V.	5.082	1.494
NLink International B.V.	242	825
Overige	59	17
Stand per 31 december	540.678	2.336

Het interest percentage over het rekening courant saldo met TenneT Holding B.V. is gelijk aan gemiddelde EONIA met een opslag van 0,050% bij een positief rekening courant saldo en gemiddelde EONIA met een opslag van 0,900% bij een negatief rekening courant saldo (maandelijkse aanpassing).

TenneT TSO B.V. heeft de volgende verbonden partijen:

De Nederlandse Staat

TenneT Holding B.V., welke een 100% belang heeft in TenneT TSO B.V., is voor 100% eigendom van de Nederlandse Staat.

TenneT Holding B.V.

TenneT TSO B.V. is voor 100% eigendom van TenneT Holding B.V.

TenneT Orange B.V.

TenneT Orange B.V. is aangemerkt als verbonden partij omdat TenneT Holding B.V. overheersende zeggenschap heeft bij zowel TenneT TSO B.V. als TenneT Orange B.V.

TenneT TSO Duitsland B.V.

TenneT TSO Duitsland B.V. is aangemerkt als verbonden partij omdat TenneT Holding B.V. overheersende zeggenschap heeft bij zowel TenneT TSO B.V. als TenneT TSO Duitsland B.V.

APX-ENDEX Holding B.V.

APX-ENDEX Holding B.V. is aangemerkt als verbonden partij omdat TenneT Holding B.V. overheersende zeggenschap heeft bij zowel TenneT TSO B.V. als APX-ENDEX Holding B.V.

NOVEC B.V.

NOVEC B.V. is aangemerkt als verbonden partij omdat TenneT Holding B.V. overheersende zeggenschap heeft bij zowel TenneT TSO B.V. als NOVEC B.V.

NLink International B.V.

NLink International B.V. is aangemerkt als verbonden partij omdat TenneT Holding B.V. overheersende zeggenschap heeft bij zowel TenneT TSO B.V. als NLink International B.V.

Holding de Gestionnaires de Réseaux de Transport d'Electricite S.A.S.

De activiteit van Holding de Gestionnaires de Réseaux de Transport d'Electricite S.A.S. (HGRT) is het deelnemen in Powernext S.A., een elektriciteitsbeurs in Frankrijk. Het belang van HGRT in Powernext S.A. bedraagt 52,2%. Het TenneT TSO-aandeel in HGRT is 24,5% en daarmee indirect 12,8% in Powernext S.A. Derhalve is HGRT een deelneming van TenneT TSO B.V. en Powernext S.A. een indirecte deelneming van TenneT TSO B.V.

Gedurende 2011 hebben er geen materiële transacties plaatsgevonden, anders dan reeds toegelicht, met de verbonden partijen. De transacties die hebben plaatsgevonden, zijn afgesloten tegen zakelijke condities.

Beloning bestuurders

De beloning voor bestuurders wordt uiteengezet in noot 25.

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2011 VOOR RESULTAATBESTEMMING
 (x EURO 1.000)

Activa	Noot	2011	2010
Vaste activa			
Materiële vaste activa	36	1.519.459	1.415.358
Immateriële activa	37	22.057	3.629
Investerings in groepsmaatschappijen	38	999.304	999.335
Deelnemingen	39	12.611	11.229
Financiële activa	40	285	384
Latente belastingvordering	41	23.595	12.268
Overige vorderingen	42	11.284	11.412
Vorderingen op verbonden partijen	43	414.241	353.962
Totaal vaste activa		3.002.836	2.807.577
Vlottende activa			
<i>Vorraden</i>	44	4.016	4.721
<i>Vorderingen</i>			
Debiteuren en overige vorderingen	45	165.729	111.574
Onderhanden werk	46	1.092	9.013
Vorderingen op verbonden partijen	43	547.928	2.336
<i>Totaal vorderingen</i>		<i>714.749</i>	<i>122.923</i>
<i>Liquide middelen (exclusief schulden aan financiële instellingen)</i>			
Zekerheidstellingen	47	36.473	40.970
Tegoeden op bankrekeningen		335	2.584
<i>Totaal liquide middelen</i>		<i>36.808</i>	<i>43.554</i>
Totaal vlottende activa		755.573	171.198
Totaal activa		3.758.409	2.978.775

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2011 VOOR RESULTAATBESTEMMING

(x EURO 1.000)

Eigen vermogen en verplichtingen	Noot	2011	2010
Eigen vermogen	48		
Aandelenkapitaal		100.000	100.000
Herwaarderingsreserve		117.421	127.998
Agioreserve		828.978	228.978
Algemene reserve		87.319	142.939
Resultaat boekjaar		120.363	-66.197
Totaal eigen vermogen		1.254.081	533.718
Langlopende verplichtingen			
Investeringsbijdragen	49	313.094	317.858
Veilinggelden	50	376.543	319.056
Voorzieningen	51	18.811	17.044
Schulden aan verbonden partijen	52	1.415.000	1.400.000
Overige schulden	53	1.415	-
Totaal langlopende verplichtingen		2.124.863	2.053.958
Kortlopende verplichtingen			
Investeringsbijdragen	49	11.225	11.910
Te verrekenen in tarieven	54	29.529	34.932
Voorzieningen	50	2.516	2.120
Schulden aan financiële instellingen	55	-	30.001
Schulden aan verbonden partijen	52	143.207	126.658
Zekerheidstellingen	56	36.473	40.970
Onderhanden werk	46	942	2.280
Crediteuren en overige schulden	57	155.573	142.228
Totaal kortlopende verplichtingen		379.465	391.099
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		3.758.409	2.978.775

ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

	Noot	2011	2010
<i>Netto-omzet</i>	58	669.044	509.765
<i>Overige opbrengsten</i>	49	11.584	11.901
Totaal opbrengsten		680.628	521.666
<i>Bedrijfslasten</i>			
Kosten energie en vermogen	59	168.135	153.847
Kosten transportnetten en systemen	60	130.535	99.475
Personeelskosten	61	56.699	54.179
Afschrijvingen op activa	62	72.088	61.093
Bijzondere waardevermindering op activa	62	-	134.400
Terugneming bijzondere waardevermindering op activa	62	-2.468	-3.024
Overige verliezen / (winsten) - netto	63	-277	-
Overige bedrijfskosten	64	46.832	65.919
Totaal bedrijfslasten		471.544	565.889
Bedrijfsresultaat		209.084	-44.223
<i>Financieringsbaten</i>	65	17.671	21.763
<i>Financieringslasten</i>	65	68.047	66.548
Financieringsresultaat		-50.376	-44.785
Resultaat voor belasting		158.708	-89.008
<i>Belasting</i>	66	-39.761	22.371
<i>Aandeel in het resultaat van deelnemingen</i>		1.416	440
Resultaat na belasting		120.363	-66.197

ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN OVER HET JAAR 2011
 (x EUR 1.000)

	Toerekenbaar aan aandeelhouders van de vennootschap					Totaal
	Gestort en opgevraagd kapitaal	Herwaarderingsreserve	Agioreserve	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	
Stand per 1 januari 2010	100.000	138.575	228.978	67.037	83.325	617.915
Resultaat na belasting						
Winstverdeling 2009	-	-	-	83.325	-83.325	-
Resultaat na belasting 2010	-	-	-	-	-66.197	-66.197
Overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten						
Realisatie herwaardering	-	-10.577	-	10.577	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2010 na belasting	-	-10.577	-	93.902	-149.522	-66.197
Transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen						
Dividend 2009 TenneT TSO B.V.	-	-	-	-18.000	-	-18.000
Totaal transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-	-	-	-18.000	-	-18.000
Stand per 1 januari 2011	100.000	127.998	228.978	142.939	-66.197	533.718
Resultaat na belasting						
Winstverdeling 2010	-	-	-	-66.197	66.197	-
Resultaat na belasting 2011	-	-	-	-	120.363	120.363
Overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten						
Realisatie herwaardering	-	-10.577	-	10.577	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 2011 na belasting	-	-10.577	-	-55.620	186.560	120.363
Transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen						
Agio storting TenneT Holding B.V.	-	-	600.000	-	-	600.000
Totaal transacties met aandeelhouders rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-	-	600.000	-	-	600.000
Stand per 31 december 2011	100.000	117.421	828.978	87.319	120.363	1.254.081

35. Grondslagen voor de waardering van de activa en verplichtingen en voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening van TenneT TSO B.V. wordt opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de door artikel 2:362 lid 8 BW geboden mogelijkheid om in de enkelvoudige jaarrekening de grondslagen van waardering en resultaatbepaling (waaronder begrepen de grondslagen voor presentatie van financiële instrumenten als eigen of vreemd vermogen) toe te passen die ook in de geconsolideerde jaarrekening worden gehanteerd.

Directieverslag

Het directieverslag ligt ter inzage bij de vennootschap.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen voor waardering en voor resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven.

De grondslagen voor de waardering van activa, eigen vermogen en verplichtingen en voor de bepaling van het resultaat van de enkelvoudige jaarrekening, zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde jaarrekening. Voor deze grondslagen wordt verwezen naar de algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Investeringen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

Investeringen in groepsmaatschappijen en deelnemingen worden gewaardeerd volgens de netto vermogenswaarde. De waarde volgens de netto vermogenswaarde wordt bepaald door de activa, voorzieningen en schulden te waarderen en het resultaat te berekenen volgens de grondslagen die worden gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

(x EURO 1.000)

---

36. Materiële vaste activa

Onder de hoogspanningsstations zijn begrepen transformatoren.

Onder de hoogspanningsverbindingen zijn begrepen de bovengrondse en ondergrondse verbindingen, voor zover eigendom van TenneT TSO B.V. De gronden nabij de hoogspanningsmasten en -kabels zijn niet in eigendom.

Onder overige materiële vaste activa zijn begrepen de kantoorgebouwen, kantoorautomatisering en overige bedrijfsmiddelen.

De boekwaarden van de in gebruik zijnde materiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	Hoogspannings- stations	Hoogspannings- verbindingen	Overige activa	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Per 1 januari 2011:					
Aanschafwaarde	688.825	638.757	64.510	513.871	1.905.963
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	245.501	218.182	21.489	5.433	490.605
Boekwaarde	443.324	420.575	43.021	508.438	1.415.358
Investeringen	-	-	-	192.293	192.293
Ingebruikname	119.244	100.642	10.186	-230.072	-
Transfer impairment	-	-5.433	-	5.433	-
Overboeking naar immateriële activa software	-	-	-	-34.879	-34.879
Desinvesteringen - aanschafwaarde	-516	-	-	-	-516
Desinvesteringen - cumulatieve afschrijvingen	372	-	-	-	372
Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed	-	2.468	-	-	2.468
Afschrijvingen	-25.031	-24.414	-6.192	-	-55.637
Mutaties 2011	94.069	73.263	3.994	-67.225	104.101
Per 31 december 2011:					
Aanschafwaarde	807.553	739.399	74.696	441.213	2.062.861
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	270.160	245.561	27.681	-	543.402
Boekwaarde	537.393	493.838	47.015	441.213	1.519.459
Per 1 januari 2010:					
Aanschafwaarde	640.315	630.139	54.568	347.748	1.672.770
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	136.303	147.790	13.630	5.433	303.156
Boekwaarde	504.012	482.349	40.938	342.315	1.369.614
Investeringen	-	-	-	230.386	230.386
Ingebruikname	47.770	12.051	4.442	-64.263	-
Reclassificatie activa aangehouden voor verkoop - aanschafwaarde	-	-	5.250	-	5.250
Reclassificatie activa aangehouden voor verkoop - cumulatieve afschrijvingen	-	-	-1.025	-	-1.025
Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed	-	3.024	-	-	3.024
Bijzondere waardevermindering	-80.800	-53.200	-400	-	-134.400
Afschrijvingen	-27.658	-23.649	-6.184	-	-57.491
Mutaties 2010	-60.688	-61.774	2.083	166.123	45.744
Per 31 december 2010:					
Aanschafwaarde	688.825	641.940	64.510	513.871	1.909.146
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	245.501	221.365	21.489	5.433	493.788
Boekwaarde	443.324	420.575	43.021	508.438	1.415.358

In 2011 is voor EUR 16,9 miljoen (2010: EUR 13,4 miljoen) aan bouwrente geactiveerd. Het hiervoor gehanteerde rentepercentage bedraagt 4,3% (2010: 4,3%).

De grootste projecten in uitvoering betreffen Randstad 380 en Noord-West Nederland.

Terugneming bijzondere waardevermindering NorNed

De Energiekamer heeft voorwaarden verbonden aan de vergoeding van de constructiekosten van de NorNed-kabel. In 2008 heeft een initiële afrekening plaatsgevonden. In deze afrekening is rekeninggehouden met een malus van EUR 10 miljoen in 2010 ten laste van TenneT TSO B.V. Deze malus is verantwoord als een bijzondere waardevermindering op de NorNed-kabel. In 2010 is het tot een definitieve afrekening gekomen met de verzekeringsmaatschappij welke er toe heeft geleid dat een deel ter hoogte van EUR 3,0 miljoen van de bijzondere waardevermindering is teruggedraaid. Gedurende 2011 hebben er additionele voorlopige afrekeningen plaatsgevonden met verschillende partijen resulterend in een extra terugdraaiing van de bijzondere waardevermindering ter hoogte van EUR 2,5 miljoen.

Bijzondere waardevermindering 220/380 kV in 2010

Op 22 september 2010 heeft de Energiekamer het vijfde Methodebesluit vastgesteld. In dit vijfde Methodebesluit zijn onder andere de 220/380 kV-netten gedeeltelijk inefficiënt verklaard (43%). Deze door de Energiekamer veronderstelde inefficiency zal tot lagere tarieven in de komende jaren leiden. De impairment test op de kasstroomgenerende eenheid 220/380 kV-net leidde tot een impairment van EUR 134,4 miljoen. Voor het bepalen van de impairment heeft TenneT gebruikt gemaakt van de indirecte opbrengstwaarde (value in use methode), met een WACC voor belastingen van 7,55%.

37. Immateriële activa

De boekwaarde van de immateriële activa is als volgt te specificeren:

	Software	Totaal
Stand per 1 januari 2011		
Aanschafwaarde	22.506	22.506
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	18.877	18.877
Boekwaarde	3.629	3.629
Overboeking van materiële activa in uitvoering		
Afschrijvingen	34.879	34.879
Mutaties 2011	-16.451	-16.451
Mutaties 2011	18.428	18.428
Per 31 december 2011		
Aanschafwaarde	57.385	57.385
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	35.328	35.328
Boekwaarde	22.057	22.057
	Software	Totaal
Stand per 1 januari 2010:		
Aanschafwaarde	20.363	20.363
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	15.275	15.275
Boekwaarde	5.088	5.088
Investerings	2.143	2.143
Afschrijvingen	-3.602	-3.602
Mutaties 2010	-1.459	-1.459
Stand per 31 december 2010		
Aanschafwaarde	22.506	22.506
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	18.877	18.877
Boekwaarde	3.629	3.629

38. Investerings in groepsmaatschappijen

De investeringen in groepsmaatschappijen hebben betrekking op de rechtspersonen die in de consolidatie zijn betrokken. Deze investeringen in groepsmaatschappijen zijn gewaardeerd overeenkomstig de grondslagen van TenneT TSO B.V.

Het verloop van de investeringen in groepsmaatschappijen is als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari	999.335	913.036
Lening TZH omgezet in agioreserve	-	86.850
Resultaat groepsmaatschappijen	-31	-551
Stand per 31 december	999.304	999.335

Op 27 december 2010 heeft TenneT TSO B.V. een storting gedaan (ad EUR 86,9 miljoen) in het aandelenkapitaal van B.V. Transportnet Zuid-Holland. B.V. Transportnet Zuid-Holland heeft hiermee haar langlopende schuld aan TenneT TSO B.V. afgelost.

39. Deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde.

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

	EDSN	HGRT	Totaal 2011	Totaal 2010
Stand per 1 januari	-	11.229	11.229	10.728
Van financiële activa	180	-	180	-
Aandeel in het resultaat	-	1.447	1.447	991
Dividend uitkering	-	-245	-245	-490
Stand per 31 december	180	12.431	12.611	11.229

Energie Data Services Nederland B.V. (EDSN)

EDSN is een innovatieve en hoogwaardige dienstverlener op het gebied van het ontwerpen, vastleggen en verbeteren van de bedrijfs overstijgende administratieve processen en het daarvoor ondersteunende berichtenverkeer ten behoeve van de geliberaliseerde Nederlandse energiemarkt. TenneT TSO B.V. houdt 25% van de aandelen.

Holding des Gestionnaires de Réseaux de Transport d'Électricité S.A.S. (HGRT)

De activiteit van HGRT is het deelnemen in Powernext S.A., een elektriciteitsbeurs in Frankrijk. In 2008 heeft HGRT haar belang in Powernext S.A. uitgebreid naar 52,2%. Het TenneT TSO-aandeel in HGRT is 24,5% en daarmee indirect 12,8% in Powernext S.A.

40. Financiële activa

Dit betreffen minderheidsdeelnemingen welke als volgt kunnen worden gespecificeerd:

	EDSN B.V.	CASC CWE S.A.	Totaal 2011	Totaal 2010
Stand per 1 januari	180	204	384	610
Naar deelnemingen	-180	-	-180	-
Resultaat	-	81	81	-
Terugstorting kapitaal	-	-	-	-226
Stand per 31 december	-	285	285	384

Capacity Allocation Service Company.eu S.A. (CASC.EU)

CASC.EU is een onderneming voor grensoverschrijdende diensten en treedt op als een geïntegreerd veilingbureau en staat in voor de implementatie en de uitvoering van langetermijnveilingen (jaarlijkse, maandelijkse en dagelijkse) van transportcapaciteit op de gemeenschappelijke grenzen van diverse landen. Elk van de volgende aandeelhouders heeft een belang van 8,33%: TenneT TSO GmbH, Creos Luxembourg S.A., Elia System Operator S.A., EnBW Transportnetze AG, RTE EDF Transport S.A., Amprion GmbH, VERBUND-Austrian Power Grid AG, Swissgrid AG, Elektro – slovenija d.o.o., Hellenic Transmission System Operator S.A., Terna Rete Elettrica Nazionale Società per Azioni en TenneT TSO B.V.

De minderheidsdeelnemingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is ontleend aan contante waarde berekeningen van toekomstige kasstromen. De kasstromen zijn ontleend aan lange termijn plannen en zijn contant gemaakt tegen rentepercentages die de risico's van de activiteiten reflecteren.

41. Latente belastingvordering

De latente belastingvordering heeft betrekking op de tijdelijke verschillen tussen de fiscale en bedrijfseconomische waardering van de vaste activa en voorzieningen.

Latente belastingvorderingen en – verplichtingen worden gesaldeerd als daartoe een wettelijk afdwingbaar recht bestaat en indien de belastingen door dezelfde autoriteit worden geheven.

Het verloop van de latente belastingvordering is als volgt:

	Vaste activa	Voorzieningen	Totaal
Stand per 1 januari 2011	8.488	3.780	12.268
Verwerkt in het resultaat	11.090	237	11.327
Stand per 31 december 2011	19.578	4.017	23.595
Stand per 1 januari 2010	-4.095	5.540	1.445
Verwerkt in het resultaat	14.929	-1.760	13.169
Naar acute positie	-2.346	-	-2.346
Stand per 31 december 2010	8.488	3.780	12.268

De totale latente belastingvordering heeft met name betrekking op de materiële vaste activa van het 380 kV-net en het 150 kV-net. De realisatie vindt voornamelijk gedurende de resterende levensduur plaats. De latente belastingpositie heeft daarmee een overwegend lange termijn karakter. De stijging in vaste activa heeft grotendeels betrekking op lagere fiscale afschrijvingen. Er is nog geen rekening gehouden met de vervroegde fiscale afschrijving over het jaar 2011 omdat de informatie nog niet beschikbaar is.

42. Overige vorderingen

De overige vorderingen hebben betrekking op de afkoop van langjarige erfpachtcontracten, vooruitbetaalde huur en fee voor kredietfaciliteiten, beschikbaar in de periode 2009-2015.

Het verloop van de overige vorderingen is als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari	11.743	14.842
Overboeking vooruitbetaalde fee naar TenneT Holding B.V.	-	-2.710
Ten laste van resultaat	-349	-389
Overige mutaties	221	-
Stand per 31 december	11.615	11.743
Langlopend	11.284	11.412
Kortlopend	331	331
Stand per 31 december	11.615	11.743

Met ingang van 2010 vindt de financiering van TenneT TSO B.V. plaats via TenneT Holding B.V. Derhalve is in 2010 de vooruitbetaalde fee voor kredietfaciliteiten getransfereerd naar TenneT Holding B.V. Er is geen sprake meer van externe financiering.

Jaarlijks wordt een deel van de waarde van de overige vorderingen (berekend volgens de effectieve interestmethode) ten laste van het resultaat gebracht, hetgeen als volgt kan worden gespecificeerd:

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	331	1.325	9.959	11.615
Per 31 december 2010	331	1.325	10.087	11.743

43. Vorderingen op verbonden partijen

De vorderingen op verbonden partijen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet	414.241	353.962
B.V. Transportnet Zuid-Holland	7.250	-
TenneT Holding B.V.	535.295	-
Novec B.V.	5.082	-
Overige	301	2.336
Stand per 31 december	962.169	356.298
Langlopend	414.241	353.962
Kortlopend	547.928	2.336
Totaal	962.169	356.298

TenneT Holding B.V.

De vordering op TenneT Holding B.V. bestaat grotendeels uit het nog te ontvangen deel van de agiostorting van de Nederlandse Staat en een vordering als gevolg van saldoregulatie.

44. Voorraden

De voorraden bestaan uit de magazijnvoorraden. Ultimo 2011 lag er voor EUR 4,0 miljoen op voorraad (2010: EUR 4,7 miljoen). Deze magazijnvoorraden worden met name aangewend ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden aan het eigen net en netten van derden.

45. Debiteuren en overige vorderingen

De debiteuren en overige vorderingen zijn als volgt nader te specificeren:

	2011	2010
Debiteuren	114.255	39.424
Nog te factureren bedragen	43.620	33.138
Te vorderen van TSO's	4.318	3.145
Te vorderen inzake marktkoppeling	-	32.228
Belastingen	12	-
Kortlopend deel langlopende vorderingen	331	331
Overige	3.193	3.308
Totaal	165.729	111.574

TenneT TSO loopt geen kredietrisico uit hoofde van haar debiteuren aangezien potentiële verliezen naar verwachting worden gecompenseerd in de tarieven voor de volgende periode.

De reële waarde van de vorderingen is gelijk aan de hier gepresenteerde waarde. Alle vorderingen zijn kortlopend. Er is geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

46. Onderhanden werk

Het onderhanden werk bedraagt EUR 1,1 miljoen (2010: EUR 9,0 miljoen). Onderhanden werk projecten waarvoor de gefactureerde termijnen de reeds gemaakte kosten overschrijden zijn verantwoord onder de kortlopende schulden en bedragen EUR 0,9 miljoen (2010: 2,3 miljoen).

47. Liquide middelen exclusief schulden aan financiële instellingen

De liquide middelen bestaan uit de zekerheidstellingen en tegoeden op bankrekeningen met een resterende looptijd korter dan drie maanden exclusief schulden aan financiële instellingen. De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd naar aard en activiteiten:

	Zekerheid- stellingen	Tegoeden op bankrekeningen	Totaal
Niet vrij ter beschikking:			
- Balanshandhaving	36.440	-	36.440
- Veilinggelden	33	-	33
Vrij ter beschikking	-	335	335
Totaal per 31 december 2011	36.473	335	36.808

	Zekerheid- stellingen	Tegoeden op bankrekeningen	Totaal
Niet vrij ter beschikking:			
- Balanshandhaving	26.557	-	26.557
- Veilingcapaciteit	14.413	-	14.413
Vrij ter beschikking	-	2.584	2.584
Totaal per 31 december 2010	40.970	2.584	43.554

48. Eigen vermogen

Geplaatst en gestort kapitaal

Op balansdatum bedraagt het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap EUR 500 miljoen, verdeeld in één miljoen aandelen van EUR 500 elk. Hiervan zijn 200.000 aandelen geplaatst en gestort. Deze post is gedurende het verslagjaar niet gewijzigd.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve heeft betrekking op de materiële vaste activa met betrekking tot het landelijk hoogspanningsnet. Bij de transitie naar IFRS is gebruik gemaakt van de reële waarde uitzondering in IFRS 1. Daarbij is het eenmalig toegestaan om op transitiedatum de materiële vaste activa te waarderen tegen de reële waarde die vanaf die datum geldt als de 'veronderstelde kostprijs'. In de herwaarderingsreserve is het deel van herwaardering van de materiële vaste activa als gevolg van de toepassing van de reële waarde, na aftrek van de latente belastingverplichting, opgenomen. De herwaarderingsreserve is niet vrij uitkeerbaar.

Agioreserve

De agioreserve vloeit voort uit de inbreng van activa en passiva door TenneT Holding B.V. In 2011 hebben TenneT Holding B.V. en de Nederlandse Staat een overeenkomst getekend waarin de Nederlandse Staat de verplichting is aangegaan tot het doen van een kapitaalinjectie van EUR 600 miljoen, waarvan EUR 300 miljoen in 2011 is ontvangen. De ontvangst van de resterende EUR 300 miljoen wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2012. De kapitaalinjectie vindt plaats zonder aandelenuitgifte. De kapitaalinjectie is ontvangen door TenneT Holding B.V. en vervolgens overgebracht als agioreserve naar TenneT TSO B.V. De Nederlandse Staat heeft bepaald dat deze kapitaalinjectie uitsluitend aangewend mag worden voor Nederlandse activiteiten.

Dividendvoorstel

Door de directie is voorgesteld om EUR 60 miljoen dividend (2010: nihil) uit te keren aan de aandeelhouder. Het voorgestelde dividendbedrag per aandeel bedraagt EUR 300 (2010: nihil).

49. Investeringsbijdragen

De investeringsbijdragen hebben betrekking op investeringen en daaraan gerelateerde exploitatiekosten die na goedkeuring door de Energiekamer uit de veilinggelden zijn gefinancierd. Over de contante waarde van de vergoeding voor de exploitatiekosten wordt 6,0% (2010: 5,41%) rente vergoed in overeenstemming met het besluit van de Energiekamer.

Het verloop van de investeringsbijdragen is als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari	329.768	349.661
Aanpassing besluit Energiekamer CAPEX System Operator	217	-6.307
Rente	512	647
<i>Amortisatie ten gunste van de winst- en verliesrekening:</i>		
- Afschrijvingen	-11.584	-11.744
- Onderhoudskosten	-	-157
Overige mutaties	5.406	-2.332
Stand 31 december	324.319	329.768
Langlopend	313.094	317.858
Kortlopend	11.225	11.910
Totaal	324.319	329.768

Aanpassing besluit Energiekamer CAPEX System Operator

Door de Energiekamer is voor de periode 2011-2013 het eerste Methodebesluit voor de system operator taken vastgesteld. Dit heeft als consequentie dat de al ontvangen CAPEX-vergoeding over investeringen voor system operator taken uit 2008, weer teruggegeven moeten worden in de tarieven. Dit heeft TenneT TSO B.V. als zodanig verwerkt. Investeringen voor de system operator taken worden opgenomen in de gereguleerde activa waarde voor system operator taken.

Amortisatie ten gunste van de winst- en verliesrekening

De amortisatie ten gunste van de winst-en-verliesrekening is onder de overige opbrengsten opgenomen. De looptijd van de investeringsbijdragen is als volgt:

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	11.225	59.550	253.544	324.319
Per 31 december 2010	11.910	51.789	266.069	329.768

50. Veilinggelden

TenneT TSO B.V. exploiteert de capaciteit van de buitenlandverbindingen. De inkomsten uit de veiling van deze capaciteit staan niet vrij ter beschikking. De veilinggelden zijn ondergebracht bij Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet. Bestedingen geschieden uitsluitend na goedkeuring door de Energiekamer.

De rente die is toegevoegd aan de veilinggelden bestaat uit het rendement op de investering in TenneT TSO Duitsland B.V. plus de ontvangen call optie premie minus de betaalde rente voor de lening van TenneT Orange B.V. minus de betaalde put optie premie.

	2011	2010
Stand per 1 januari	319.056	292.343
Toevoeging veilinggelden/marktkoppeling	66.151	30.013
Rente	10.827	1.069
Onttrekkingen	-19.491	-4.369
Stand per 31 december	376.543	319.056
Langlopend	376.543	319.056
Kortlopend	-	-
Totaal	376.543	319.056

Toevoeging veilinggelden/marktkoppeling

De toevoeging aan de veilinggelden betreft de opbrengst van de veiling van de capaciteit, inclusief marktkoppeling, van de buitenlandverbindingen en de NorNed-kabel.

De overige onttrekkingen uit de veilinggelden in 2011 bestaan voornamelijk uit nieuwe vergoedingen voor de operationele kosten van de NorNed-kabel en vergoeding voor de kosten van energie en vermogen.

De overige onttrekkingen uit de veilinggelden in 2010 bestaan voornamelijk uit de vergoeding voor de operationele kosten van de NorNed-kabel en vergoeding voor de kosten van energie en vermogen.

De looptijd van de veilinggelden is afhankelijk van het feit of er goedkeuring door de Energiekamer heeft plaatsgevonden waardoor TenneT in de toekomst bestedingen heeft die zij aan de veilinggelden kan onttrekken. Een dergelijke goedkeuring duurt gebruikelijk langer dan 1 jaar. Derhalve zijn de veilinggelden geïnclassificeerd in de looptijd 1-5 jaar.

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011	-	376.543	-	376.543
Per 31 december 2010	-	319.056	-	319.056

51. Voorzieningen

De mutaties in de voorzieningen zijn als volgt gespecificeerd:

	Milieu en amovering	Verlieslatende taken	Afvloeiing personeel	Jubileumuitkeringen	Premies ziektekosten verzekering	Totaal
Stand per 1 januari 2011	13.669	-	87	4.686	722	19.164
Dotaties	1.069	-	260	718	-	2.047
Vrijval verwerkt via resultaat	-	-	-60	-348	-186	-594
Rente	502	-	-	195	26	723
Overige mutaties	-13	-	84	-	-84	-13
Stand per 31 december 2011	15.227	-	371	5.251	478	21.327
Langlopend	13.727	-	-	4.606	478	18.811
Kortlopend	1.500	-	371	645	-	2.516
Totaal	15.227	-	371	5.251	478	21.327
Stand per 1 januari 2010	11.136	15.000	289	4.159	801	31.385
Dotaties	4.213	-	27	658	60	4.958
Vrijval verwerkt via resultaat	-	-	-75	-21	-133	-229
Rente	457	-	-	173	32	662
Onttrekking	-2.218	-15.000	-154	-283	-38	-17.693
Overige mutaties	81	-	-	-	-	81
Stand per 31 december 2010	13.669	-	87	4.686	722	19.164
Langlopend	12.169	-	26	4.227	622	17.044
Kortlopend	1.500	-	61	459	100	2.120
Totaal	13.669	-	87	4.686	722	19.164

Voorziening milieu en amovering

De voorziening milieu en amovering dient ter dekking van de toekomstige verplichting tot het verwijderen van schadelijke stoffen en van te verlaten hoogspanningsverbindingen alsmede van ondergrondse kabeltracés. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde. De belangrijkste veronderstellingen zijn toekomstig prijspeil en een disconteringsvoet van 4%.

Verlieslatende taken

De voorziening verlieslatende taken dient ter dekking van de onvermijdbare verliezen op de vanuit de Wet Onafhankelijk Netbeheer in rechte afdwingbare taak tot het beheer van de 110 kV- en 150 kV-netten. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde. De voorziening is in 2010 volledig benut.

Voorzieningen aangaande personeel:*Afvloeiing personeel*

De voorziening afvloeiing personeel dient ter dekking van de kosten voor afvloeiing van personeel waarvan de verplichtingen voor balansdatum zijn ontstaan.

Jubileumuitkeringen

De groep heeft toekomstige CAO verplichtingen met betrekking tot aan het salaris gerelateerde diensttijdgebonden uitkeringen en uitkeringen op pensioendatum. De hieraan gerelateerde voorziening is gebaseerd op actuariële grondslagen. De belangrijkste veronderstellingen zijn: jaarlijkse salarisstijging van 2,5%, retentie percentage afhankelijk van leeftijd en een disconteringsvoet van 4%.

Premies ziektekosten verzekering

Er bestaan toekomstige verplichtingen voor de vergoeding van premies voor ziektekostenverzekeringen aan gepensioneerden. De voorziening is gebaseerd op de CAO afspraken en op actuariële grondslagen. De belangrijkste veronderstellingen zijn: geen jaarlijkse premiestijging en een disconteringsvoet van 4%.

52. Schulden aan verbonden partijen

	2011	2010
TenneT Holding B.V.	1.415.000	1.456.060
Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet	87.071	29.028
Nadine Netwerk B.V.	39.689	23.317
HS Netten Zeeland B.V.	7.322	5.333
TenneT TSO E B.V.	5.865	8.794
TSO Auction B.V.	1.562	1.588
Overige	1.698	2.538
Stand per 31 december	1.558.207	1.526.658
Langlopend	1.415.000	1.400.000
Kortlopend	143.207	126.658
Totaal	1.558.207	1.526.658

TenneT TSO B.V. wordt gefinancierd vanuit TenneT Holding B.V. Op 31 december 2011 bedroeg de hoofdsom van de gecommitteerde langlopende lening tussen TenneT Holding B.V. en TenneT TSO B.V. EUR 1.415 miljoen; er is geen maximum faciliteit overeengekomen. De looptijd bedraagt 10 jaar en wordt ieder jaar automatisch met 1 jaar verlengd. De overeengekomen conditie is cross default. Het interest percentage is gelijk aan de financieringskostenvoet van TenneT Holding B.V. met een opslag van 0,125% (maandelijkse aanpassing).

Daarnaast heeft TenneT TSO B.V. onder de kortlopende verplichtingen schulden ter hoogte van EUR 143 miljoen opgenomen. Het interest percentage is gelijk aan gemiddelde EONIA met een opslag van 0,050% bij een positief rekening courant saldo en gemiddelde EONIA met een opslag van 0,900% bij een negatief rekening courant saldo (maandelijkse aanpassing).

53. Overige schulden

Dit betreft vooruitontvangen vergoeding voor glasvezelverbinding. Het bedrag valt vrij ten gunste van de winst-en-verliesrekening gedurende de resterende contractperiode.

54. Te verrekenen in tarieven

Het verloop van de te verrekenen in tarieven bedragen is als volgt:

	Te verrekenen in tarieven van volgende jaren	Saldo uit verrekening onbalans	Vergoeding van producenten voor buitenland- capaciteit	Totaal
Stand per 1 januari 2011	18.318	16.614	-	34.932
Te verrekenen in toekomstige tarieven	-46.348	20.067	-	-26.281
Rente	-22	230	-	208
Verrekend in huidige tarieven	34.497	-13.827	-	20.670
Stand per 31 december 2011	6.445	23.084	-	29.529
Stand per 1 januari 2010	-21.773	21.419	15	-339
Te verrekenen in toekomstige tarieven	22.691	39.112	-15	61.788
Rente	-6.324	119	-	-6.205
Verrekend in huidige tarieven	23.724	-44.036	-	-20.312
Stand per 31 december 2010	18.318	16.614	-	34.932

Te verrekenen in tarieven van volgende jaren

Dit betreffen verschillen tussen de werkelijke tariefsinkomsten en de in het jaar toegestane omzet. Deze bedragen worden verrekend met de marktpartijen via de toekomstige tarieven. De rente opbrengst in 2010 wordt verklaard doordat de jaren 2008 en 2009 in 2010 zijn naverrekend. Dit was nog niet gewaardeerd.

Saldo uit verrekening onbalans

Het systeem van balanshandhaving brengt met zich mee dat TenneT TSO B.V. jaarlijks bedragen ontvangt die in het toekomstige tarief voor systeemdiensten worden verrekend.

55. Schulden aan financiële instellingen

TenneT TSO B.V. beschikt over een kortlopende gecommiteerde kredietfaciliteit van EUR 30 miljoen (2010: EUR 30 miljoen). Voor deze kredietfaciliteit zijn bepalingen opgenomen ter zake van negative pledge en pari passu. Er zijn geen zekerheden verstrekt. De faciliteit heeft een variabele rente. Per balansdatum was niets (2010 : EUR 30,0 miljoen) van deze faciliteit opgenomen.

56. Zekerheidstellingen

De zekerheidstellingen zijn verkregen van derden voor de veiling van capaciteit op de buitenlandverbindingen en in het kader van de balanshandhaving.

De zekerheidstellingen kunnen als volgt naar activiteiten worden gespecificeerd:

	2011	2010
Veiling van capaciteit NorNed-kabel	33	14.413
Balanshandhaving TenneT TSO B.V.	36.440	26.557
Totaal	36.473	40.970

57. Crediteuren en overige schulden

De crediteuren en overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Nog te betalen kosten voor transportdiensten en systeemdiensten	45.685	36.419
Crediteuren	20.303	28.262
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35.073	5.319
Rente	13	35
Overlopende passiva	54.499	72.193
Totaal	155.573	142.228

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Dit betreft voor EUR 30 miljoen af te dragen BTW en voor EUR 5 miljoen af te dragen premies sociale verzekeringen.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER HET JAAR 2011

(x EURO 1.000)

58. Netto-omzet

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Aansluit- en transportdiensten	458.281	320.977
Systeemdiensten	133.744	150.064
Handhaving energiebalans	33.130	27.377
Omzet diensten marktfacilitering	3.047	1.144
Omzet overige diensten	36.193	9.719
Werk voor derden	4.649	484
Totaal netto-omzet	669.044	509.765

Aansluit-, transport- en systeemdiensten

De omzet voor aansluit-, transport- en systeemdiensten is grotendeels gereguleerd door de Energiekamer. Daarbij gelden in 2010 twee reguleringsmethodieken, te weten omzetregulering voor de netten voor 110 kV en hoger en budgetregulering voor de systeemtaken. In 2011 geldt nog één reguleringsmethodiek, te weten omzetregulering.

De stijging is het gevolg van het feit dat TenneT het beroep tegen het Methodebesluit voor de vierde reguleringsperiode heeft gewonnen. TenneT had een beroep ingesteld bij het CBb inzake het Methodebesluit voor de vierde reguleringsperiode (2008-2010). In juni 2010 heeft het CBb uitspraak gedaan en geconcludeerd dat het Methodebesluit wordt vernietigd en de Energiekamer opnieuw een Methodebesluit dient vast te stellen voor de vierde periode. TenneT is in het gelijk gesteld op de volgende beroepsgrond:

- Geen dekking van indirect operationele kosten van de 110 en 150 kV hoogspanningsnetten die door TenneT worden beheerd;
- Geen volledige dekking van meerkosten met betrekking tot overdracht beheer hoogspanningsnetten.

Inmiddels heeft de Energiekamer in concept een uitvraag gedaan ten aanzien van de meerkosten en de indirecte operationele kosten. Het definitieve herziene Methodebesluit resulteerde in een bedrag van EUR 136 miljoen – waarvan EUR 116 miljoen betrekking heeft op 2011 en eerder – hetgeen is opgenomen in opbrengsten uit aansluit- en transportdiensten.

In de omzet voor aansluit- en transportdiensten zijn tevens begrepen de diensten die aan regionale netbeheerders worden geleverd ten behoeve van het oplossen van transportbeperkingen en blindvermogenshuishouding alsmede de opbrengsten uit hoofde van het voorzien in capaciteit van landgrensoverschrijdende verbindingen (cross border tarieven).

Handhaving energiebalans

De omzet handhaving energiebalans is gelijk aan de hiervoor gemaakte kosten voor energie en vermogen.

Omzet diensten marktfacilitering

De omzet diensten marktfacilitering betreft de vergoeding voor de kosten voor het waarmerken van milieuvriendelijk geproduceerde elektriciteit, het uitvoeren van subsidieregelingen en de veiling van capaciteit van de buitenlandverbindingen.

Omzet overige diensten

De omzet overige diensten betreft met name de verhuur van ruimtes en glasvezelcapaciteit voor telecommunicatie en wordt grotendeels aan verbonden partijen (NOVEC B.V.) geleverd.

59. Kosten energie en vermogen

De kosten voor inkoop van energie en vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Aansluit- en transportdiensten	68.318	59.354
Cross border tarieven	-1.360	-1.271
Systeemdiensten	68.047	68.387
Handhaving energiebalans	33.130	27.377
	168.135	153.847

Aansluit- en transportdiensten

De kosten voor aansluit- en transportdiensten hebben betrekking op de inkoop van netverliezen, transportbeperkingen en blindvermogen.

Cross border tarieven

De kosten voor cross border tarieven betreffen de door Nederland verschuldigde vergoeding voor het gebruik van het buitenlandse transportnet. De kosten worden verrekend via het transportdienstentarieef.

Systeemdiensten

De kosten voor systeemdiensten hebben betrekking op de inkoop van regel- en reservevermogen, black start voorzieningen en noodvermogen.

Handhaving energiebalans

De gemaakte kosten voor energie en vermogen zijn gelijk aan de omzet handhaving energiebalans.

60. Kosten transportnetten en -systemen

De kosten van transportnetten en -systemen betreffen zowel de kosten van exploitatie van de transportnetten, alsmede de kosten voor onderhoud van systemen ten behoeve van de primaire bedrijfsprocessen en is als volgt gespecificeerd:

	2011	2010
Systemen voor primaire bedrijfsprocessen	2.178	1.787
Onderhouds- en exploitatiekosten transportnetten	70.931	43.040
Dotatie/vrijval voorziening milieu en amovering	1.069	4.213
Kapitaallasten 150 kV-net	56.357	50.435
	130.535	99.475

Onderhouds- en exploitatiekosten transportnetten

De stijging is het gevolg van het feit dat TenneT facturen verwacht te ontvangen van Liander en Stedin voor een geschat totaal bedrag van EUR 25 miljoen aan kosten voor transporttarieven.

Kapitaallasten 150 kV-net

De kapitaallasten 150 kV-net betreft de vergoeding voor afschrijvingskosten die TenneT TSO B.V. betaald aan B.V. Transportnet Zuid-Holland, HS Netten Zeeland B.V., Nadine netwerk B.V. en TenneT TSO E B.V.

61. Personeelskosten

De personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Salarissen	73.317	68.279
Sociale lasten	6.956	6.355
Pensioenlasten	9.941	8.733
Overige personeelskosten	2.436	2.179
Dotatie voorziening personeel	384	516
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	-36.335	-31.883
	56.699	54.179

In 2011 bedroeg het gemiddeld aantal medewerkers 1.142 fte (2010: 996 fte), allen in Nederland werkzaam.

62. Afschrijvingen op activa en (terugneming) bijzondere waardeverminderingen

De afschrijvingen op activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Afschrijving materiële vaste activa	55.637	57.491
Afschrijving immateriële activa	16.451	3.602
	72.088	61.093

De bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Bijzondere waardevermindering 220/380 kV-net	-	134.400
Terugdraaiing bijzondere waardevermindering NorNed	-2.468	-3.024
	-2.468	131.376

Zie noot 36 Materiële vaste activa voor meer informatie omtrent bijzondere waardeverminderingen.

63. Overige verliezen / (winsten) - netto

De overige verliezen / (winsten) – netto kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Aandeel in het resultaat Capacity allocation Service Company.eu S.A.	-81	-
Boekwinst trafo's station vierverlaten 220kV	-196	-
	-277	-

64. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Huisvestingskosten	5.248	5.854
Kantoorautomatisering	2.814	3.384
Kantoorkosten	2.441	3.029
Advieskosten	2.129	4.375
Inhuur personeel	12.962	24.222
Reis- en verblijfkosten	7.968	8.026
Onderzoekskosten	2.871	1.449
Overige bedrijfskosten	10.399	15.580
	46.832	65.919

65. Financieringsbat en -lasten

De financieringsbat en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Rente op bedrijfsmiddelen in uitvoering	16.940	13.443
Overige rentebaten	731	8.320
Financieringsbat en	17.671	21.763

Het interest rendement dat de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet behaalt met de bij haar gestalde gelden is rechtstreeks aan de desbetreffende middelen toegevoegd en bedraagt EUR 0,6 miljoen (2010: EUR 1,0 miljoen).

De financieringslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Leningen en kredietfaciliteiten	-	1.866
Rentelast financiering TenneT Holding B.V.	65.621	64.020
Overige rentelasten	1.703	-
Rente op voorzieningen	723	662
Financieringslasten	68.047	66.548

De rente op de financiering via TenneT Holding B.V. is afhankelijk van de externe financieringskosten van TenneT Holding B.V. met een opslag van 0,125% (maandelijke aanpassing). De gemiddelde effectieve rente over de leningen en kredietfaciliteiten en de financieringslasten via TenneT Holding B.V. bedroeg 4,57% (2010: 4,9%).

66. Belasting

De belasting over de winst voor belastingen wijkt af van de te verwachten belasting op basis van het gemiddelde belastingtarief. In onderstaande tabel is dit verschil nader toegelicht:

	2011	2010
Resultaat voor belasting	158.708	-89.008
Belasting op basis van het gemiddelde nominale tarief	-39.656	22.686
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	-34	-
Niet in aftrek te nemen bedragen	-71	-69
Effect tariefwijziging op waardering latente belastingvordering	-	-246
	-39.761	22.371

De belastingdruk op het resultaat 2011 volgens de geldende tarieven bedraagt 25,0% (2010: 25,5%).

De belastingdruk is als volgt samengesteld:

	2011	2010
Latent te verrekenen belastingen	11.327	13.169
Direct te verrekenen belastingen	-51.088	9.202
	-39.761	22.371

67. Transacties met verbonden partijen

Alle dochtermaatschappijen en deelnemingen zijn aangemerkt als verbonden partijen. De transacties met bestuurders en commissarissen zijn vermeld in noot 25.

Arnhem, 7 mei 2012

Raad van Bestuur TenneT TSO B.V.

J.M. Kroon
B.G.M. Voorhorst
E.T.A. de Boer *)

*) Eelco de Boer is per 1 december 2011 benoemd als permanent lid van de Raad van Bestuur van TenneT TSO B.V.

Raad van Commissarissen

A.W. Veenman
J.F.T. Vugts
J.F. van Duyne
C. Griffioen
R.G.M. Zwitserloot

Overige gegevens

Winstbestemming

De winstbestemming is geregeld in artikel 38.3 van de statuten. De tekst daarvan luidt:

Van de winst die is overgebleven na toepassing van het bepaalde in lid 2, kan de raad van bestuur onder goedkeuring van de raad van commissarissen een zodanig gedeelte reserveren als hij noodzakelijk acht voor de financiering van investeringen voor de vervulling van de wettelijke taken van de vennootschap als netbeheerder, zoals onderhoud, uitbreidingen en milieu. Voor zover deze winst niet wordt gereserveerd, staat zij ter vrije beschikking van de algemene vergadering. Bij de berekening van het winstbedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de aandelen in aanmerking. Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.

De raad van bestuur stelt voor om over 2011 EUR 60 miljoen dividend uit te keren. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.